STICHTING
VRIJHEID
URMOND

Presentatie Raad – 4 juni 2025

van MAAS tot DE BATH

STICHTING
VRIJHEID
URMOND

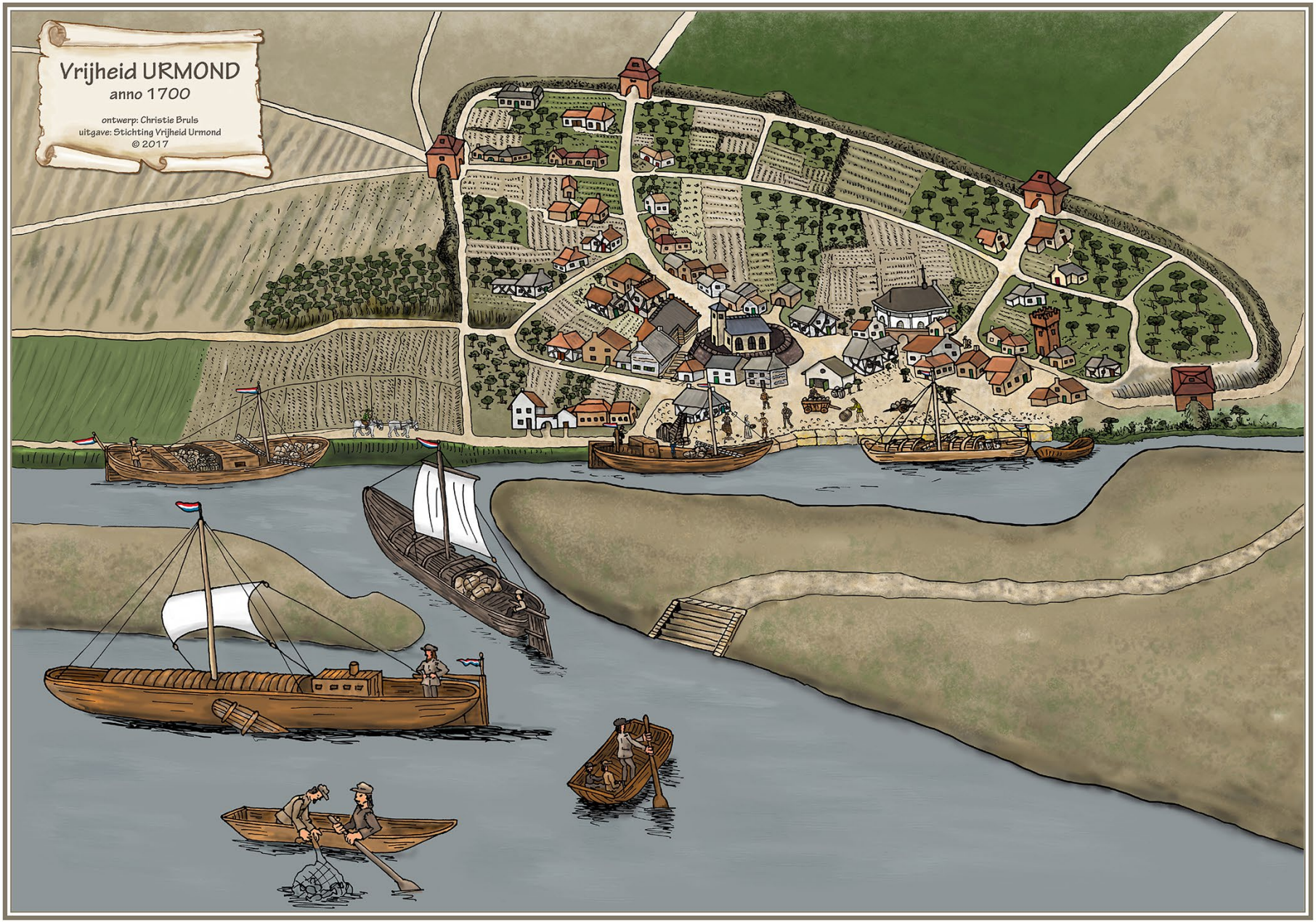
Inleiding het verhaal van Urmond

Verhaal tot de Visie

Resultaat Projecten (4-6-2025):

- Archeologie in de etalage
- Archeo Route Limburg ‘speer’
- Zichtbaar Maasverleden De Bath Urmond (Leader)
- Belevingswandelpad “veer-as tracé” (Interreg)

Wat gaan we nog doen ?

Vrijheid URMOND
anno 1700
ontwerp: Christie Bruls
uitgave: Stichting Vrijheid Urmond
© 2017

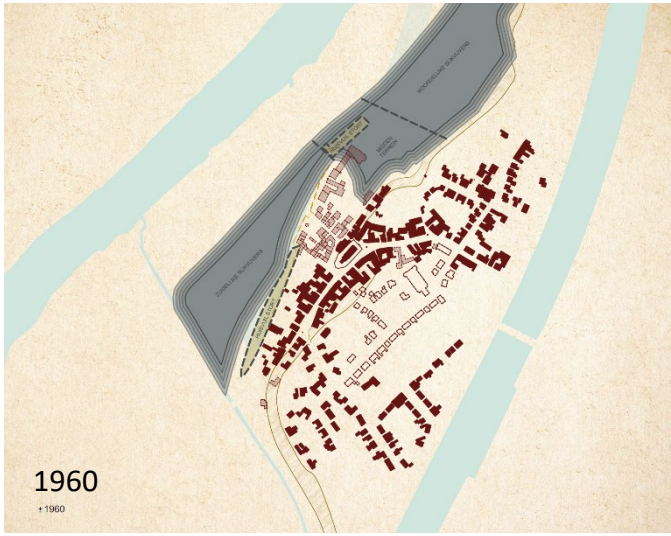

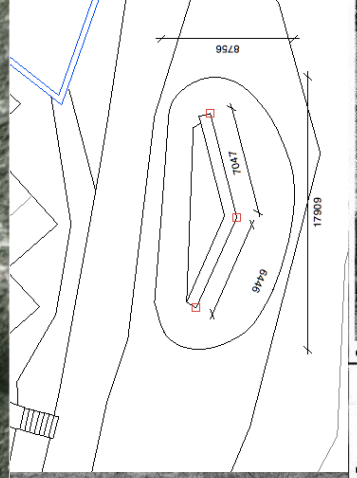

800-500v Chr. Eerste nederzetting
1153 eerste vermelding Overmunte (Urmond)
12/13 eeuw omwalling
1400 Hertogdom Gulik
1658 Freijheit Urmond (vrijheid)
1930 tot 1960 zwarte periode – haven verdwijnt

● De robuuste Naamse stenen werden opgeslagen in het lager van de gemeente Stein.

Kostbare Naamse stenen van oude haven

Historische kadewand teruggevonden in Urmond

door pierre rousseau

URMOND – Bij rioleringswerkzaamheden in oud-Urmond is een meter onder de grond een deel van de voormalige kadewand teruggevonden, die eens de beschoeiing vormde van het talud rond de Maashaven. De brokken Naamse steen die vrij zijn gekomen, zijn door de gemeente Stein afgevoerd en opgeslagen in het gemeentelijk lager. Voor historici interessant, omdat de vondst de structuur aantoont van de vroegere haven aan de oude Maas. Er zal spoedig naar de verdere loop van de loswal worden gezocht.

De vondst werd gedaan bij de aanleg van een persleiding voor de riolering. Urmond wordt momenteel aangesloten op de eigen waterzuivering van de gemeente Stein. Daar zijn of worden ook de andere kerkdorpen van deze gemeente op aangesloten.

Bij de werkzaamheden van Vissers' Wegenbouw stootte men op de eeuwenoude steenblokken die met ijzers aan elkaar zaten gekloken; erachter zaten mergelblokken steeds 'Het Bat' worden genoemd. Het is nog niet bekend wat men met de Naamse stenen zal gaan doen. Er zijn al stemmen opgegaan om er een stenen trap mee aan te leggen langs de dijk. Het is ook niet ondenkbeeldig dat bij verdere vondsten een deel van de loswal te zijner tijd in oude glorie zal verrijzen.

7-10-1983

Mintuuplankaart 1818
kadaster

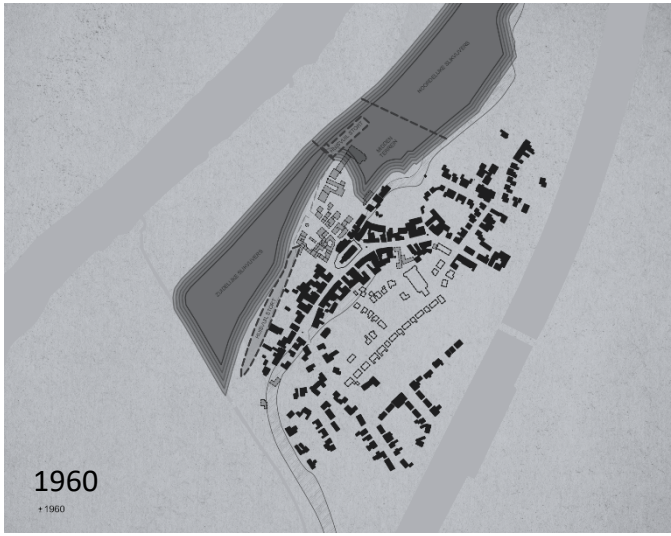

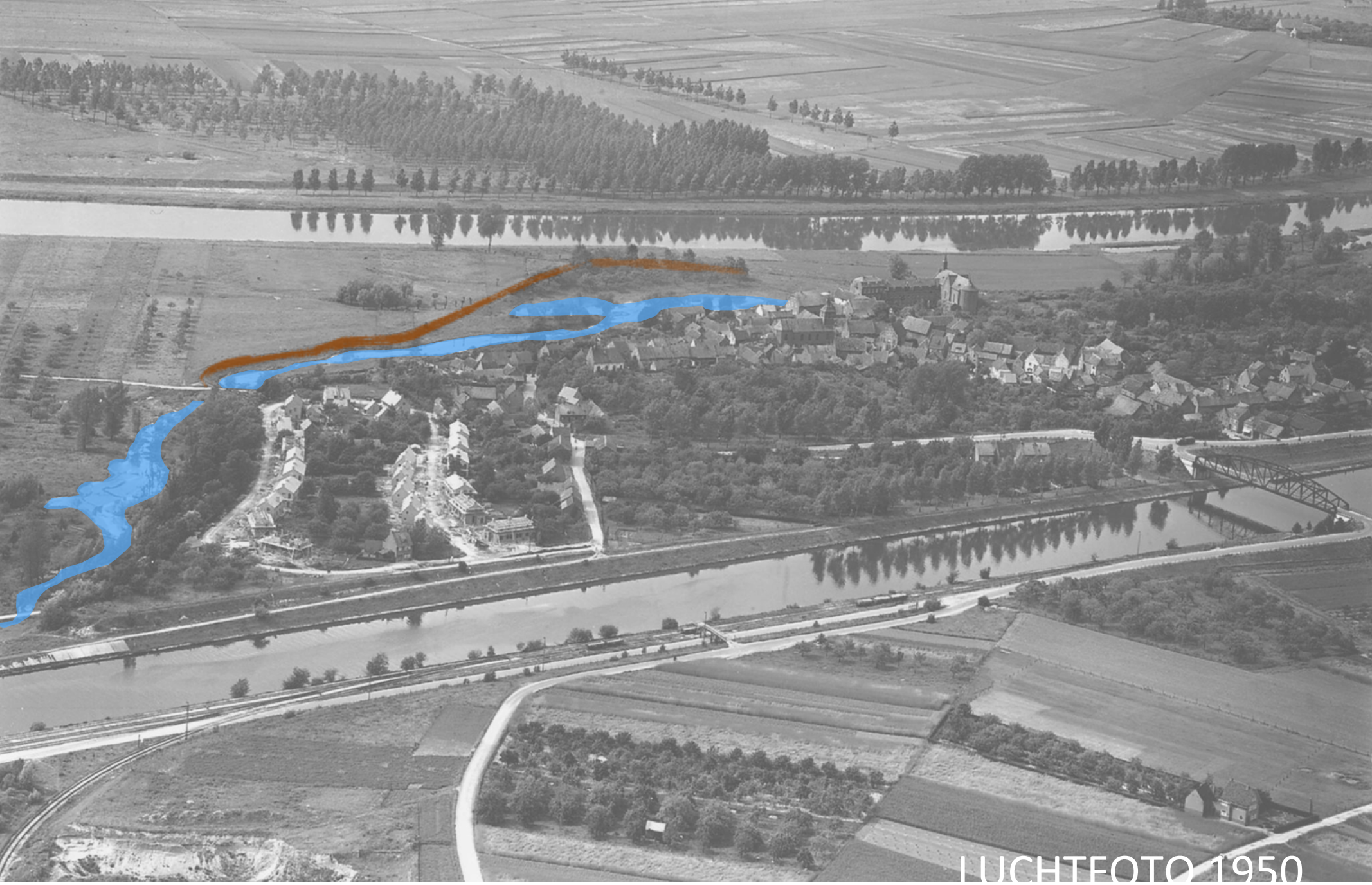
1930 tot 1960 zwarte periode – haven verdwijnt

HAVEN = SJLOAT

LUCHTFOTO 1950

LUCHTFOTO 1950

LUCHTFOTO 1950

LUCHTFOTO 1950

1930 - 1960 verandering De Bath Urmond

Een opéén stapeling van gebeurtenissen zorgt voor een drastische verandering van het ondergebied De Bath.

- aanleg Juliana kanaal betekend geen vaarbewegingen meer op de maas, en de functie van haven
- in de begin jaren lekt het Juliana kanaal
- Mijnverzakkingen > Urmond zakt tussen de 3 a 6 mtr
- door de zakking komt De Bath vaker met hoog water van de Maas onder water te staan, dit leidt tot de sloop van het ondergebied Oud Urmond
- in de Ur wordt afvalwater van de stikstofbindingsfabriek geloosd, uiteindelijk wordt de Ur omgelegd rond 1950
- Er wordt een tweede dijk aangelegd voor het storten van afval vanuit de Staatsmijn Maurits, de slikvijvers
- Het voormalig Bassin d'Urmond , in deze periode de "sjloat" wordt gebruikt als huisvuilstort

De voormalige haven verzande en de Ur meanderde door dit oude Bassin waar vervolgens het in 30 jaar tijd verander naar een groot vervuild plateau dat dienst doet als dijk.

Panorama van Urmond. Op de voorgrond het moerassige gebied van de Ur, eens een zacht-kabbelend, glashelder beekje. Het klooster, de boerderij en alle woningen zullen waarschijnlijk moeten verdwijnen.

„Zuid" 23/7.49.

LIMBURGS DORP ZINKT WEG

LUCHTFOTO 1955

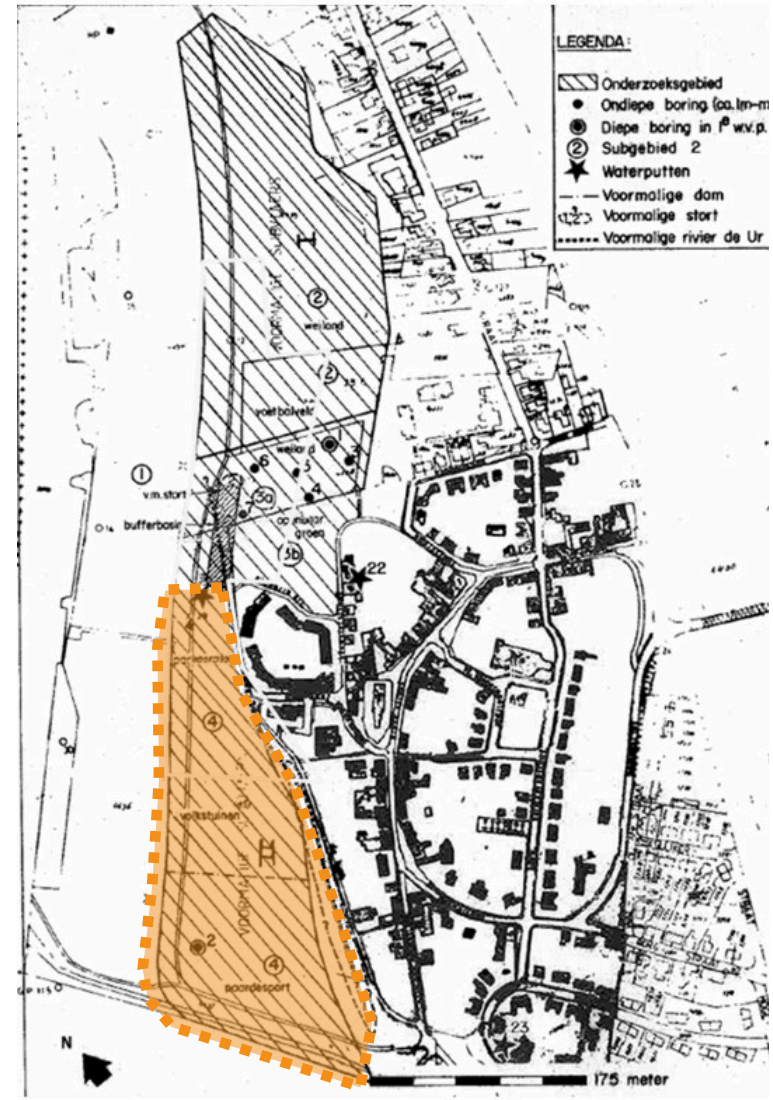

LUCHTFOTO 1955

Slikvijvers

Uit de bovenstaande rapporten blijkt dat het opgehoogde terrein (stortplaats) in te delen is in zogeheten stortsubgebieden. Op basis van de aard en mate van ophoging is sprake van vier globale stortsubgebieden, te weten:

- Subgebied 1: winterbed van de Maas waarin in het verleden overtollig afvalwater, afkomstig uit de subgebieden 2 en 4, werd geloosd;
- Subgebied 2: Stortplaats met vliegas, chemicaliën en olie welke in de jaren '50 door DSM is aangelegd. In de jaren '60 is het terrein afgedekt met een laag grond van circa 3 meter dik. Uit historische informatie blijkt dat ter plaatse sprake is van circa 6 meter stortmateriaal;
- Subgebied 3: Dit terrein is na 1950 circa 4 meter opgehoogd met vliegas (DSM) en puin en grond afkomstig van de zuiveringsinstallatie afkomstig van DSM. Omstreeks 1960 is hier een laag van cica 30 centimeter Maasslib aangebracht. Ter plaatse van het bufferbassin is een voormalige huisstortplaats gelegen. Deze is tot circa 1950 in gebruik geweest. In hoeverre het stortmateriaal verwijderd is bij de aanleg van het bufferbassin is onbekend.
- Subgebied 4: in dit gebied is vanaf circa 1950 kolenslik (mijnslik) terechtgekomen afkomstig van DSM. Omstreeks 1960 is dit slik afgegraven waarna tot 1964 vliegas gestort werd welke afkomstig was van de staatsmijn Maurits. Aan de rand van dit subgebied ligt een tweede voormalige huisvuilstort in de oude bedding van de rivier de Ur. Deze stort is tot circa 1965 in gebruik geweest.

Afbeelding 2.9: Situering subgebieden voormalige stortplaats

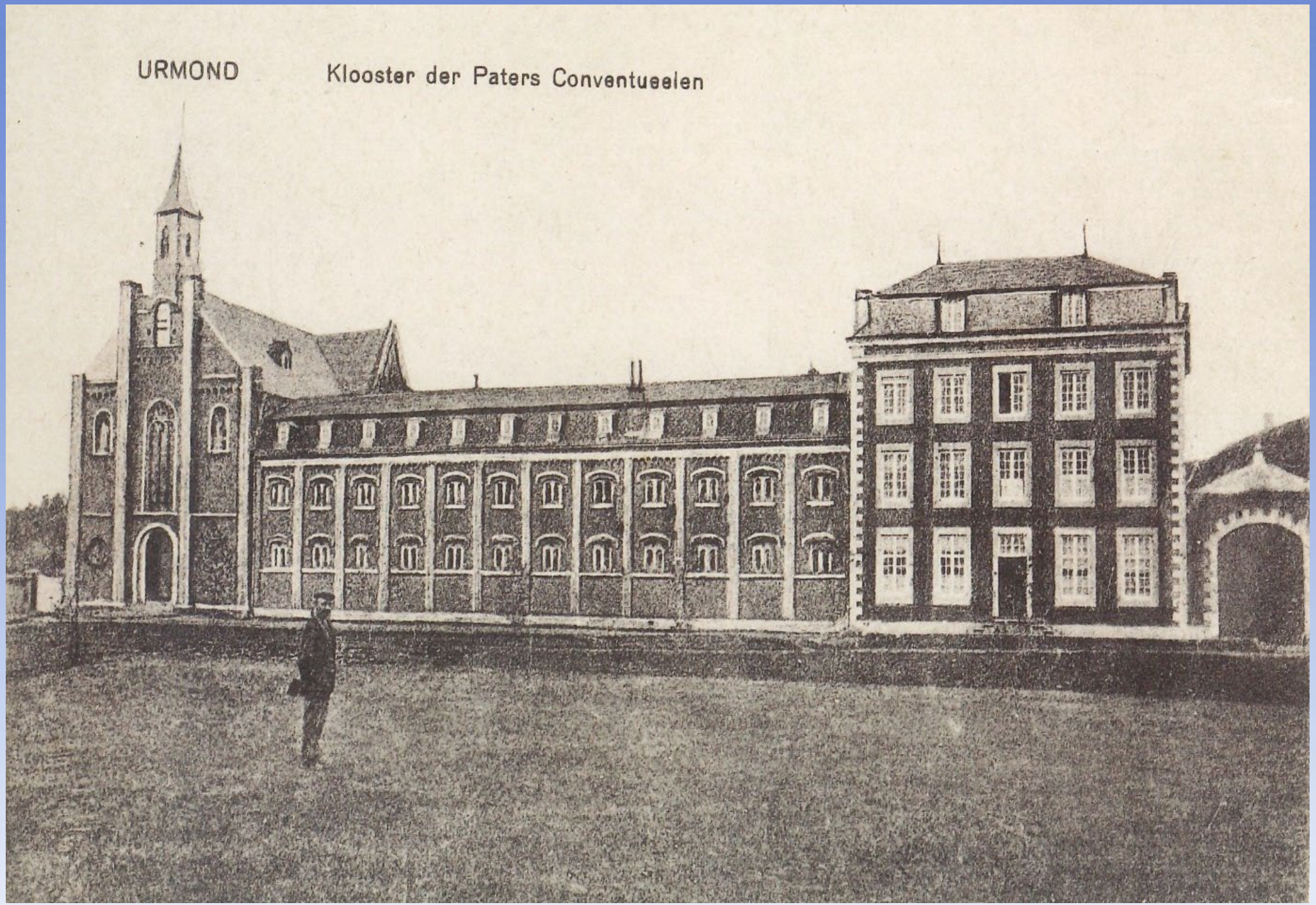

HAVEN STRUCTUUR VERDWIJNT

SLOOP GEBOUWEN DE BATH

URMOND
Klooster der Paters Conventueelen

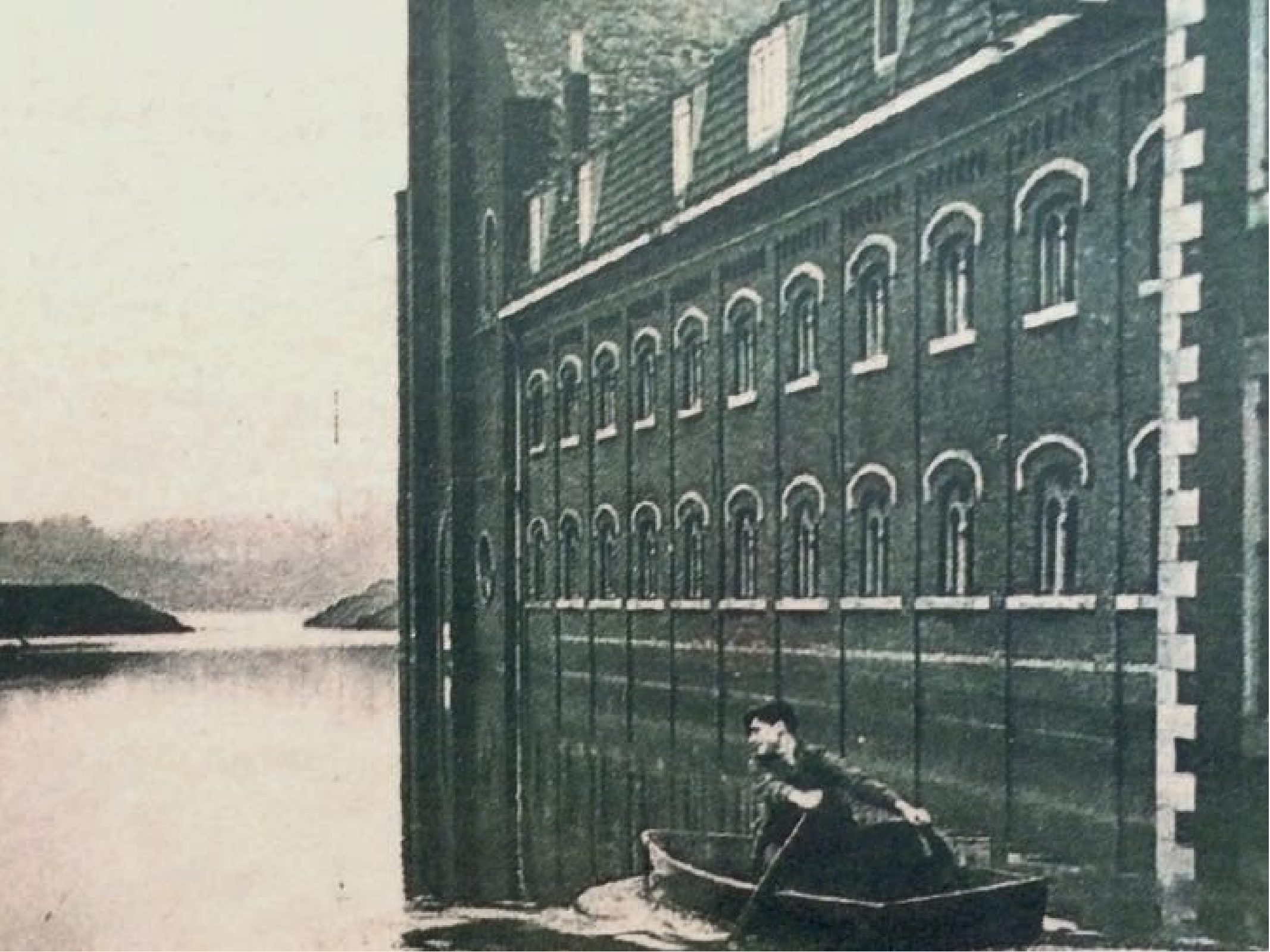
Redershuis met pand Hendrix/Leers

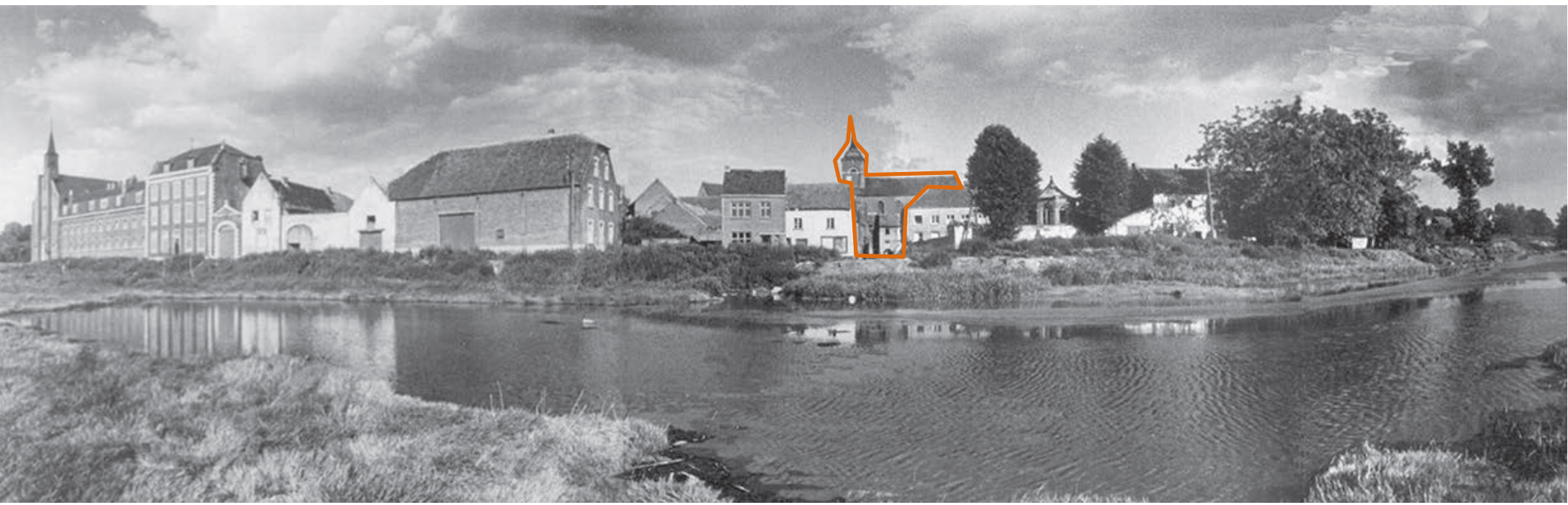
Het tolhuis (wit) en boerderij Salden in de jaren 1950

AANLEG SLIKVIJVER (FEBRUARI 1953)

STICHTING
VRIJHEID
URMOND

Verhaal tot de visie

GELISSEN
URMOND
©2015 www.HenkHouben.nl

Oud-Urmond wil relatie met de Maas terug

REPORTAGE
PROJECT DE BATH

Ben trots op je geschiedenis en durf te dromen, is het devies van twee stichtingen die ijveren voor reconstructie van de voormalige Urmondse haven en nabije omgeving.

OUD-URMOND

In belangrijke mate bepaalde een haven de rijke geschiedenis van Oud-Urmond, die bezuiden tot in de 13de eeuw reikte. De ongeveer 160 meter lange en 30 meter brede haven met een ingang van Nunnese kant stond weer enigszins gelijke tred met verwant over de Maas. Het economisch verkeer verliep via wat nu oude kaarten 'Haven d'Urmond' wordt genoemd, gevaren door de Urmondse rond 1503 stadsrechten verwierf. De haven op de route Dordrecht–Keulen–Frankfurt, waarlangs de zware maar zilvere delen in de negentiende eeuw en weer overheersd door de aanleg van het Julianakanaal.

Veel dat herinnerde aan de havenperiode van Urmond is verdwenen. Een deel werd gedempt, omdat een deel van de haven te ondiep werd, rederijen en kleinhandelaren tot ten meter gedoold was en bij hoogwater bleek stand. De kenhaak en de beschermd als aangelegd worden totdat onder een duiker waarin onder een ruiterdoorgang naar de Maas.

Het miljoenen en chemisch en kleinhandelijk afval bedreven. De resultaat vanaf begin jaren vijftig tot 1965, werd omsloten door een nieuwe opgeworpen dijk. Tot een grote ingrepen zagen dergelijken later ook het monetaire verval. Het is ook niet denkbeeldig dat bij verdere vandalen een deel van de kaswal is zijnde tijd in oude kaarten 'Haven d'Urmond' wordt genoemd. Vijf later verdwijnt in Van Maastricht De Bath, een gelederde van Stichting Vrijheid Urmond, de Urmondse Monumentenstichting, RUUM_Te Architecten en landschapsarchitect Casper Slijpen.

Gloria

Hoofdargument legde in 1960 een stokje van de historische havenwal bloot. *Het Limburgs Dagblad* berichtte: 'Het is ook niet denkbeeldig dat bij verdere vandalen een deel van de kaswal is zijnde tijd in oude kaarten 'Haven d'Urmond' wordt genoemd. Vijf later verdwijnt in Van Maastricht De Bath, een gelederde van Stichting Vrijheid Urmond, de Urmondse Monumentenstichting, RUUM_Te Architecten en landschapsarchitect Casper Slijpen.

> Dat Oud-Urmond weer verbinding krijgt met de Maas blijft het ultieme doel.

Rob Janssen

Een deel van de oude kademuur is (1985 weer blootgelegd. ARCHIEF THEO HENDRIX

Drijvende kracht zijn onder andere oud-voorzitter Paul Janssen en oud-wethouder Rob Pohlen, beiden bij een demonstratieverblijf op en sterk geïnteresseerd in de historie van zijn geboorteplek. Hij beleeft het hier door de jaren de band met de Maas alsam.

Schipperspaden

Het zicht op de rivier maar ook op de smalle schipperspaden die voor meer doorgaand lijn zijn creëert er een links op is gebouwd of, eigen, door de gemeente zelf de fiasbaan. Het is de bedoeling dat de kademuur gaat half schuil achter brandmeldt. Van een stuin is een stuk afgebroken, dat erzaagd ligt. „Ja heb de gemeente er al een paar keer over gebeld maar hetzelfde heeft dit geen prioriteit."

Iets verderop ligt woonwagenpleintje De Bath, op de plek waar vrijdagavond en zaterdag de Urmondse Dagen worden gehouden. Van dat de geschiedenis hiaten verschillende vormen hebben. Maar vriend is dat architectonische gaten relatie met het verleden is gelegd", vindt Janssen.

Het Consortium Grensmaas legde in 2014 in het kader van een gezamenlijk verplaatst moest worden, in overeenstemming met de stichtingen opgezet in de dijk terug. Op één lijn met een nog bestaand weerbeen aan de Urmonder Maasstraat, voor de stichtingen een eerste stap tot revitalisatie van het Maasbinnenbeleg en het richtlijnaar zouden een kenmerkende elementen van de haven, zoals de kademuren, zichtbaar gemaakt worden. Wegpleintje. Oud-wethouder Janssen geloofd daarin. „We hebben de tijdsgeest mee. De afdichting van de bergingen is niet perfect, verwachtingen ik. Herinrichting van de Grensmaas dat moet in laten zitten."

Beide stichtingen vestigen hun hoop op deltacommissaris Peter Glas, die in 2016 met het oog op extreemwinning twee maatregelen bij Oud-Urmond kunnen de noordelijke bocht van de Maas worden uitverwaterd en terugkeergang van de dijk is combinatie met het nieuwen van de vaklaver. In het deelprogramma 'Rivieren' kijkt Glas voorzien tot 2050. Tijdens een recent werkbezoek aan Limburg was ontvangen gouverneur voor overleg met de Urmondenaren. Glas' kwartiermaker Ton Bongers bevestigde toen wel dat de geschiedenis Van Maas tot Bath'. 'Vanuit hoogwaterveiligheid zal deze maatregel niet binnen 10 tot 30 jaar voor verder onderzoek in aanmerking komen', schreef hij in een mail aan Paul Janssen.

Ook Urmonds wethouder Jan Hermans ziet in overwinning mee op de hoogte. „In Urmond is bewust draagvlak voor zoiets aanwezig, al zijn er mensen die het niet kunnen gelooven gezien de hoge investeringskosten", zegt Rob Janssen.

Antarctic van De Bath tegenheid jaar 2200, Linkshoven (vlnr.) Hein Wijnands, Rob Pohlen, Paul Janssen, Rob Janssen.

ARNOT MEULEMAN/RAAFF ARCHITECTEN, FOTOGRAAF OOSTWEGEL

Bodemonderzoek

Ook archeologisch en bodemonderzoek is nodig. Verder is het de bedoeling dat de bestaande bebouwing, vooral dichtbaarder te maken en inhaverden over belangrijke panden en plekken te planten. Gewenst zijn ook herstel van de paalstructuur op het plateau tussen woonbebouwing en Maas. De contouren van de voormalige haven moeten dan weer zichtbaar worden met enkele rijen gestapelde stenen. Zelf willen de initiatiefnemers ook zwerfstenen, onder meer vanuit het rendement van een in de gemeente Horn is plaatsen winstrisico. Wind voor weten. „Het een moet cluster in dit, zeggen betuwen als er later komt. Ook de gemeente Oud-Urmond weer verbinding krijgt met de Maas blijft het ultieme doel. De Maasbreuw was verwerking de werkaut van het dorp maar word in de jaren zestig de achterkant. Dat willen we terugdraaien. Ecologisch gezien is dat ook zeker zinvol voor een maar de Maas weer beter."

De dijk op de hoek is in 2080. Nog 81 jaar te gaan dus.

REAGEREN?
ericvandorst@leidsedagblad.nl

ERIC VAN DORST

Plan voor het terugbrengen van haven Urmond wekt sympathie

Gisteren om 19:45 door Eric van Dorst

Print

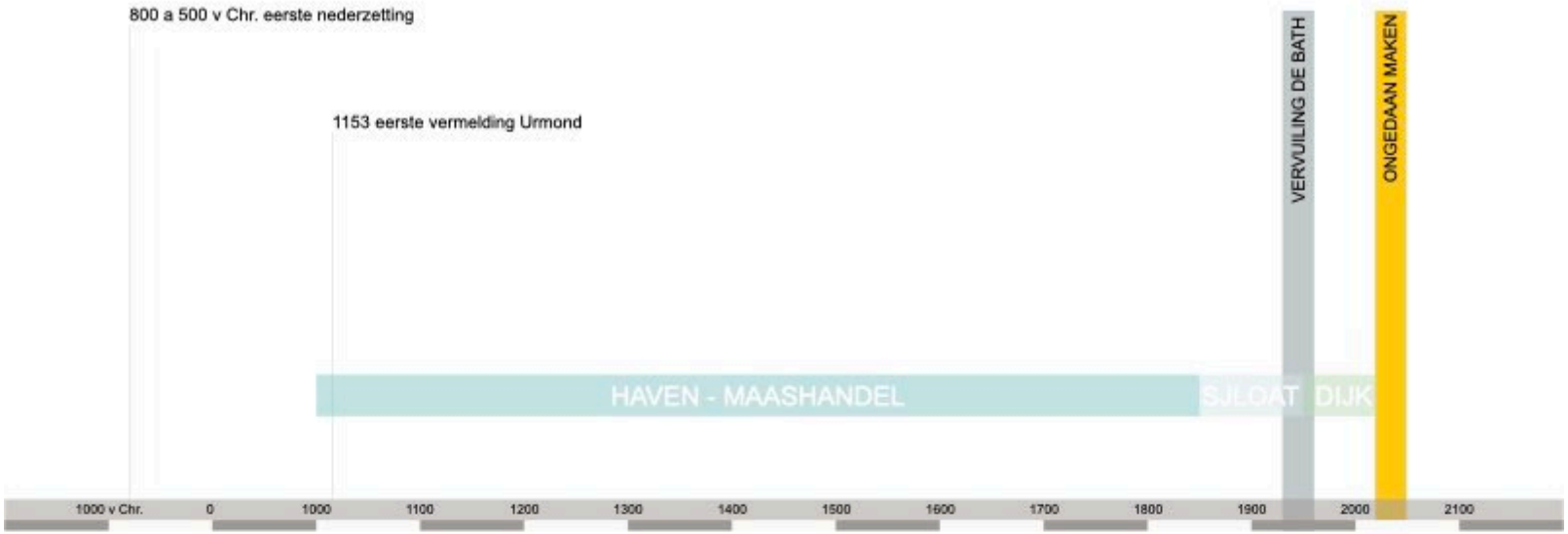

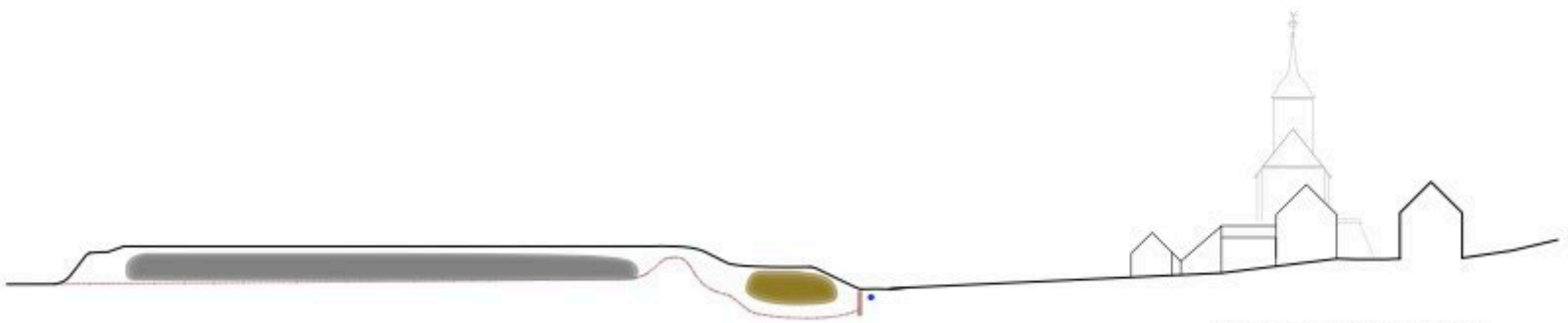
Vier opstellers van het plan de Urmondse haven te revitaliseren op de veertrap: (vlnr.) de architecten Rob Pohlen en Rob Janssen, Paul Janssen en Hein Wijnands. Albeelding: Rob Oostwegel

De provincie gaat ondersteuning bieden aan de ontwikkeling van 'Van Maas tot De Bath', een gebiedsvisie die is gericht op revitalisatie van de haven in Oud-Urmond.

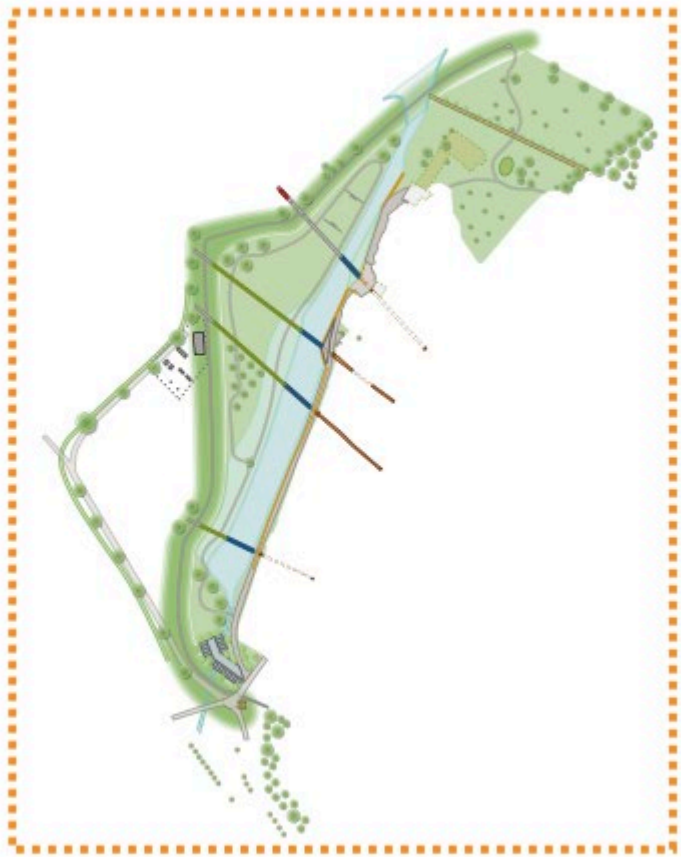
Opstellers zijn Stichting Vrijheid Urmond, de Urmondse Monumentenstichting, RUUM_Te Architecten en landschapsarchitect Casper Slijpen. Ze streven ernaar de haven, die in de negentiende eeuw dichtslibde en rond 1930 helemaal buiten gebruik raakte, in ere te herstellen. Ook andere kenmerken uit de havenperiode van Oud-Urmond zoals schipperspaden willen ze zichtbaarder maken of, indien inmiddels gesloopt, anderszins meer onder de aandacht brengen.

HOUDING / VISIE

MILIEU – SANEREN

DELTA PROGRAMMA

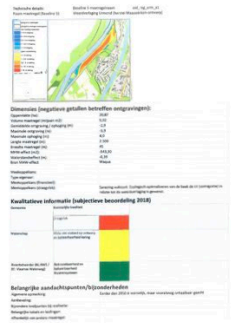
HAVEN REVITALISEREN

DIJKSTRUCTUUR

ERFGOED

VISIE “van MAAS tot DE BATH”

Weerdverlaging
€ 8.649.931,-

Saneren vuilstort & dijk teruglegging
€ 25.255.975,-

Gemeente Stein
negatief – draagvlak
afbreuk – ruimtelijke kwaliteit

DELTA PROGRAMMA – augustus

Weerdverlaging
€ 8.649.931,-

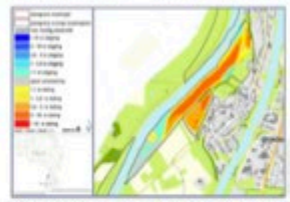
Dimensies (negatieve getallen betreffen ontgravingen):	
Oppervlakte (ha):	30,67
Volume maatregel (miljoen m3):	0,92
Gemiddelde ontgraving / ophoging (m):	-2,9
Maximale ontgraving (m):	-5,9
Maximale ophoging (m):	6,0
Lengte maatregel (m):	2.500
Breedte maatregel (m):	85
MHW-effect (m3):	-340,50
Waterstandseffect (m):	-0,99
Bron MHW-effect	Nieuw

Meekoppelkans:	
Type eigenaar:	
Meekoppelkans (financieel):	
Meekoppelkans (draagvlak):	Samening vuilstort. Ecologisch optimaliseren van de beek de Lit (zoogmatig) in relatie tot de weerdverlaging is gewenst.

Kwalitatieve informatie (subjectieve beoordeling 2018)		
Gemeente	Ruimtelijke kwaliteit	
	Draagvlak	
Waterschap	Mate van invloed op ontwerp en beheerbaarheid kering	
Rivierbeheerder (NL-RWS / BE - Vlaamse Waterweg)	Betrouwbaarheid en beheerbaarheid Rivierensysteem	

Belangrijke aandachtspunten/bijzonderheden	
Algemene opmerking	Eerder dan 2050 is wenselijk, maar voorlopig onhaalbaar gezien
Aanbeveling	
Bijzondere knelpunten bij realisatie:	
Belangrijke kabels en leidingen:	
Afhankelijk van andere maatregel:	

Saneren vuilstort & dijk teruglegging
€ 25.255.975,-

Dimensies (negatieve getallen betreffen ontgravingen):	
Oppervlakte (ha):	25,01
Volume maatregel (miljoen m3):	0,01
Gemiddelde ontgraving / ophoging (m):	-0,3
Maximale ontgraving (m):	-5,5
Maximale ophoging (m):	1,0
Lengte maatregel (m):	800
Breedte maatregel (m):	114
MHW-effect (m3):	-346,20
Waterstandseffect (m):	-0,43
Bron MHW-effect	Nieuw

Meekoppelkans:	
Type eigenaar:	
Meekoppelkans (financieel):	
Meekoppelkans (draagvlak):	

Kwalitatieve informatie (subjectieve beoordeling 2018)		
Gemeente	Ruimtelijke kwaliteit	
	Draagvlak	
Waterschap	Mate van invloed op ontwerp en beheerbaarheid kering	
Rivierbeheerder (NL-RWS / BE - Vlaamse Waterweg)	Betrouwbaarheid en beheerbaarheid Rivierensysteem	

Belangrijke aandachtspunten/bijzonderheden	
Algemene opmerking	Risico's zanering voormalige DAM-shortlocatie
Aanbeveling	
Bijzondere knelpunten bij realisatie:	
Belangrijke kabels en leidingen:	
Afhankelijk van andere maatregel:	Weerdverlaging Limmond (herstel Maaswerken-ontwerp)

Gemeente Stein
positief – draagvlak
hoog – ruimtelijke kwaliteit

DELTA PROGRAMMA – oktober

PLANGROEP HEGGEN BEGROTING

		8 nov. 19		Inschatting PM
	onderdeel 1			
1	Schippersplad Ummeraan Maaseikaal		€	6.701,19
2	Schippersplad Sectestraat		€	7.344,80
3	Schippersplad Beekstraat		€	2.043,02
4	Bleidenpoort		€	6.848,60
5	Pad naar trap Kerkkop		€	1.078,00
6	Bewegwijzering) entree Ummond door derden	PM		
7	gelegenheid door derden	PM		
8	Parkeervoorziening (verdeept aangelegd)		€	49.965,00
	ONDERDEEL 1		€	**73.870,62**
	onderdeel 2			
9	Oude dijkstructuur als verbindingspad over huidige dijkplateau		€	73.368,00
10	Toegang slagboom grootvoetoor		€	1.008,00
11	Verwijderen bestaande bomen		€	19.429,00
12	Bestaande en nieuwe voetpaden voorzien van Grasstabiel		€	101.398,00
13	Toegangsweg schuttersloksaal		€	4.706,00
14	Groenvoorziening & informele picknickplek		€	29.847,50
15	Groenvoorziening & informele picknickplek	bij 14		
16	Zitgelegenheid		€	11.908,00
17	Voetbalveld		€	868,00
18	voertrap - aanpassing ?			
19	Plateau en voetpad aansluitende voertrap		€	52.668,00
20	Nieuwe trap aan "De Bath" zijde		€	21.399,20
28	Opgang naar dijk		€	1.008,00
30	Holwerken aanpassen Waterschap Limburg		€	7.206,25
31	Dijk/maaselaop		€	11.655,00
32	Speelvoorziening		€	36.870,00
33	Voormalig klooster minderbroeders Conventualen		€	29.405,95
34	Voormalige klinkerklein groen	PM		
35	Voormalige wallenstructuur		€	19.212,75
36	Wal		€	15.419,00
	ONDERDEEL 2		€	**483.824,65**
	onderdeel 3			
21	Archeologie sleuf voormalig Bassin d'Ummond		€	197.923,00
22	Archeologie onderzoek bestaande havenkade muur		€	41.229,00
23	Kadermuur verloop tracenen middels 3D Bodemscan onderzoek		€	69.536,50
24	Voethuis bestrating		€	4.193,00
25	Archeologie site Haven		€	561.366,00
26	Brede kademuur archeologische site		€	206.627,50
27	Rederhuis Daudzin bestrating		€	3.639,50
28	Haven/ Bassin bloemenmengsel		€	9.651,25
	ONDERDEEL 3		€	**1.099.155,75**
	diverse			
	verkeersmaatregelen		€	20.000,00
	algemene werkzaamheden directiebekeften en TBS uren 6%		€	65.000,00
	Onvoorzien globale raming		€	130.000,00
			€	**215.000,00**
	SUBTOTAAL		€	**1.985.950,62**
	STAARTPOSTEN			
	eenmalige kosten	3%	€	57.708,53
	uitvoeringskosten	7%	€	134.788,58
	Algemene kosten	5%	€	96.277,66
	Winst en risico	4%	€	77.022,04
	Bijdrage Pro-systematiek	0,15%	€	2.888,00
	TOTAAL STAARTPOSTEN		€	**468.689,88**
	INSCHRIJVINGSSOM excl. BTW.		€	**2.390.571,47**

INWONERSINTIATIEVEN
ARCHEOLOGIE
TOERISME
EDUCATIE

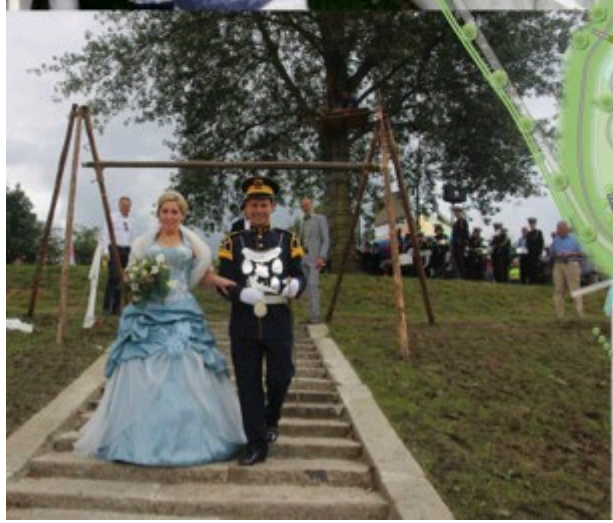
PLANGROEP HEGGEN KOSTENOVERZICHT

	8 nov. 19		
Kosten civiel- en cultuurtechnische werken	8-11-2019	€	2.390.571,47
	afgerond	€	**2.390.000,00**
stelpost onvoorzien, buiten bestek, c.a. 5% van de aanneemsom	5%	€	119.500,00
Omleggen kabels en leidingen (inschatting)		€	15.000,00
Openbare verlichting	PM		
Onderzoek en engineerisgkosten c.a. 10% van de aanneemsom	10%	€	239.000,00
overige bijkomende kosten, c.a. 5% van de aanneemsom	5%	€	119.500,00
Historische kosten	PM		
Afronding			
TOTAAL exclusief B.T.W. (prijspeil november 2019)		€	**2.883.000,00**

BUDGET BEGROTING - 36 elementen

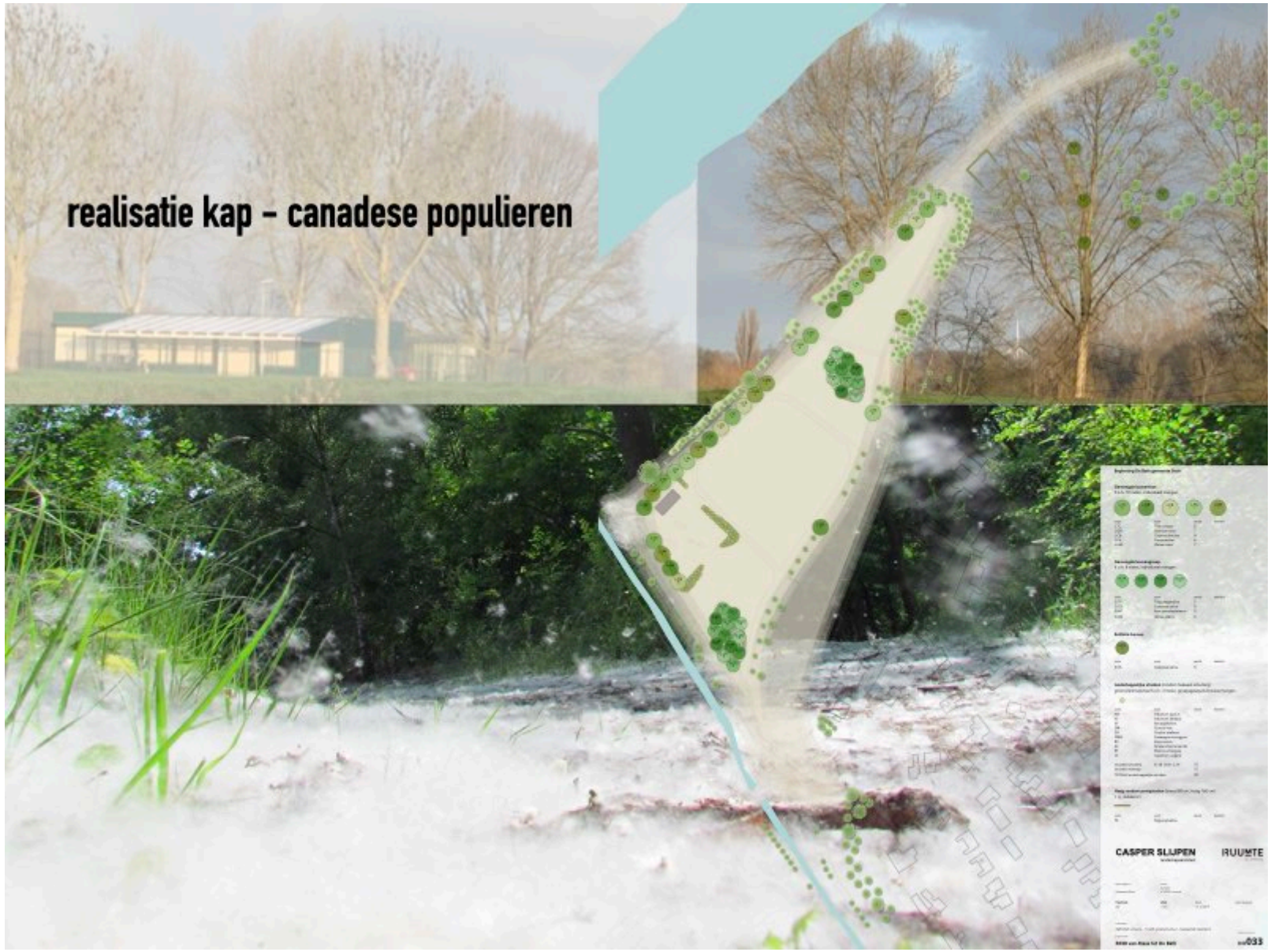

STAPPEN 2019

april – buurt presentatie
juni – historisch festival
juni – opening veertrap
juli – presentatie wethouders Stein
augustus – bezoek gedeputeerde Dhr. R.Burlet
augustus – plein feest Urmond Oost
september – bezoek archeologen Provincie
september – opstart subsidie archeologie
oktober – DELTA Maas overleg gemeente Stein
oktober – bezoek LEADER

realisatie kap - canadese populieren

PROVINCIE : ARCHEOLOGIE in de ETALAGE

Budget € 100.000,-

Provincie	€ 50.000,-
Gemeente	€ 25.000,-
Fondsen	€ 25.000,-

PROVINCIE : ARCHEO ROUTE Limburg “Speer”

Budget € 12.000,-

Provincie	€ 6.000,-
Gemeente	€ 6.000,-

LEADER PLAN : Zichtbaar MAAS verleden De Bath Urmond

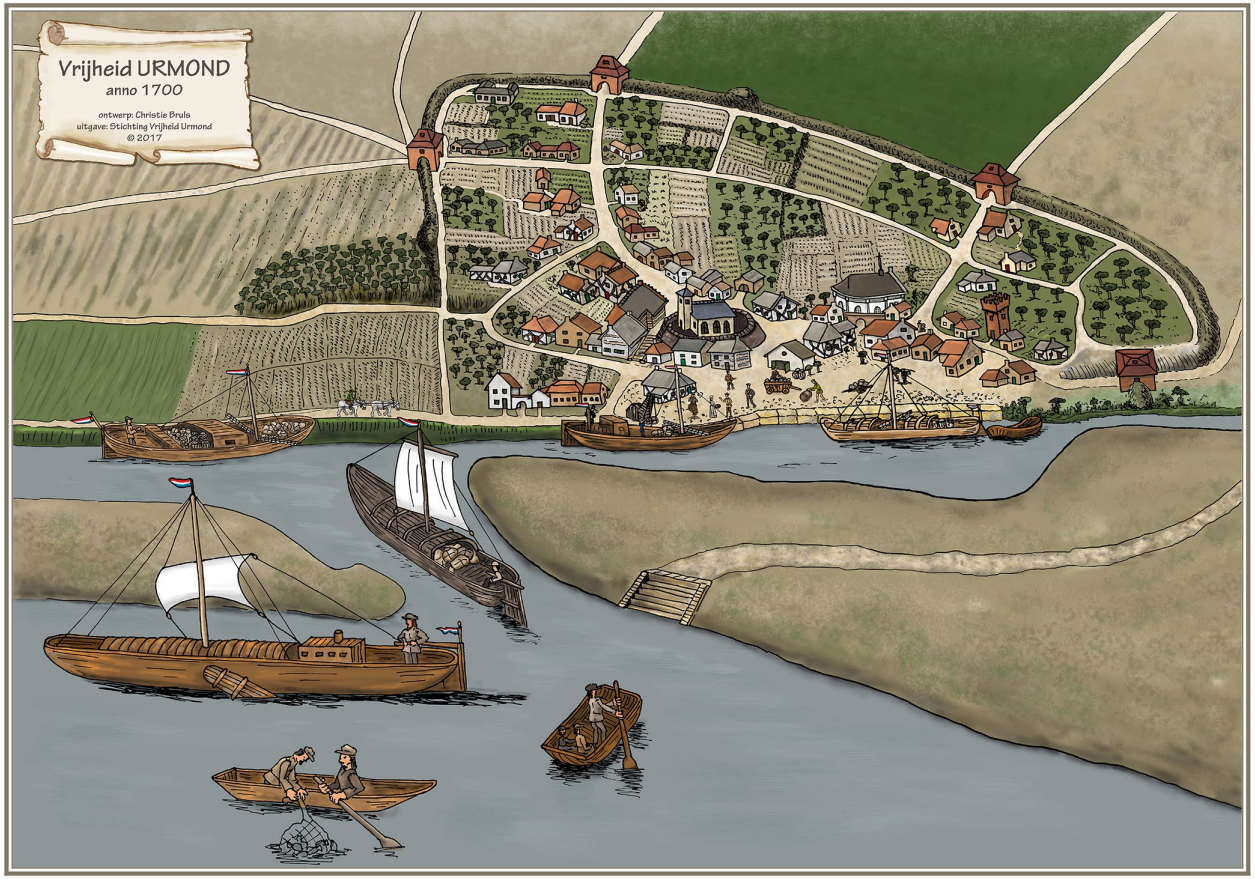
Budget € 200.000,-

Leader	€ 66.000,-
Gemeente	€ 44.000,-
Fondsen	€ 30.000,-
Vrijwilligers	€ 60.000,-

INTERREG : Belevingswandelpad “veer-as tracé”

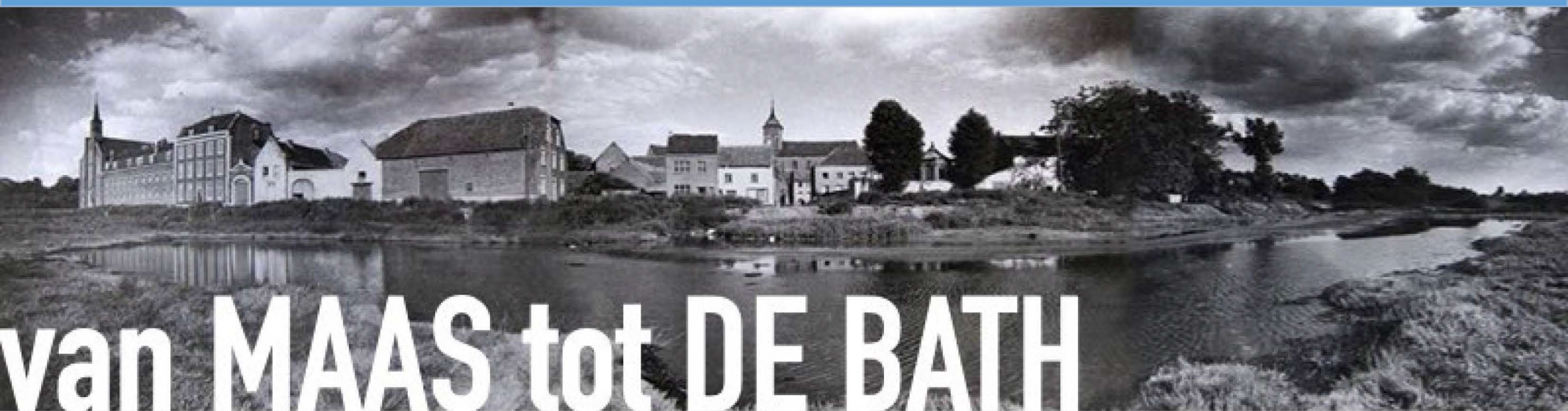
Budget € 90.000,-

Interreg	€ 45.000,-
Gemeente	€ 45.000,-

...Gemeente **Stein** provincie limburg

PROVINCIE : ARCHEOLOGIE in de ETALAGE

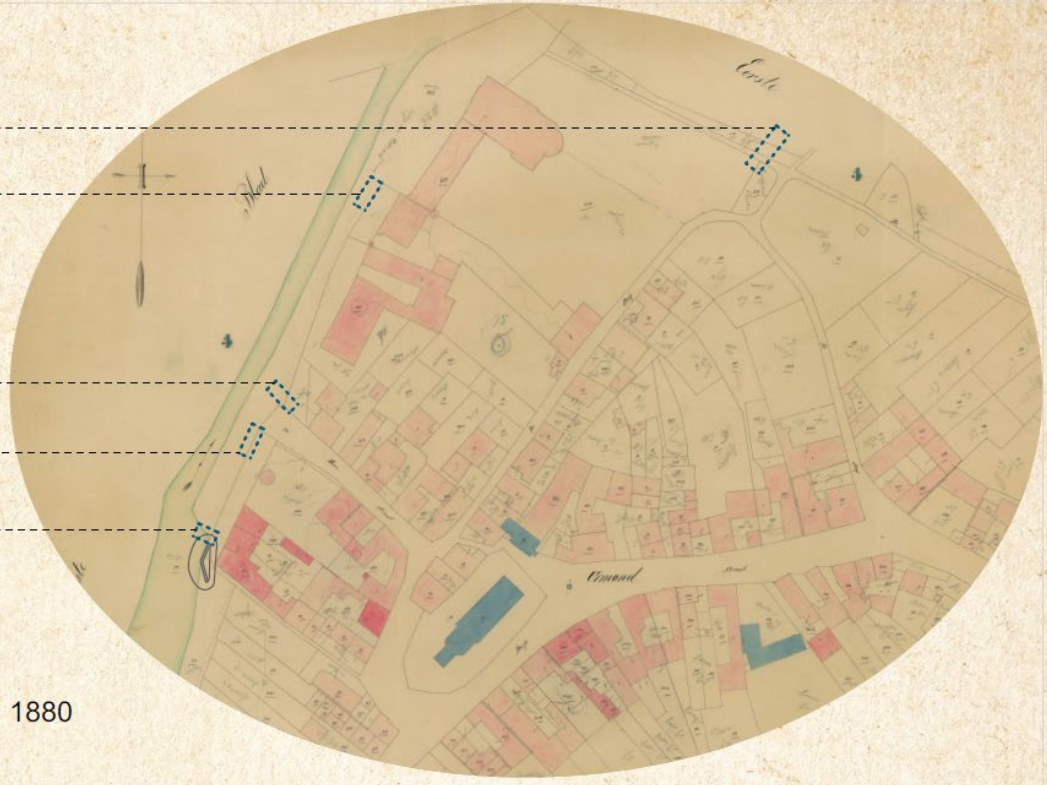
Put 5
Kloostermuur
Walstructuur

Put 4
Bakstenen kademuur

Put 3
Bakstenen kademuur

Put 2
Naamse kademuur

Put 1
Naamse kademuur

1880

1841

Proefsleuven onderzoek
vijf putten

ARCHEOLOGIE SLEUVEN i.s.m. RAAP

Basis uitgangspunt sleuf 10x4 x2mtr diep, zoals sleuf 5.

Bij kademuur door rioleringen in de grond is dit niet geheel mogelijk, hier maatwerk.

1. proefsleuf naast blootliggende kademuur
   - grote maken van zichtbare plek t.a.v. plaatsing speer Archeo route Limburg
   - verstoorde structuur i.v.m. amateur opgraving
2. proefsleuf einde eerste deel naamse stenen kademuur
   - mogelijk verstoorde structuur i.v.m. leiding doorvoer
3. proefsleuf begin tweede deel naamse stenen kademuur
   - mogelijke helling structuur te water laten boten
4. proefsleuf einde tweede deel naamse stenen kademuur
   - mogelijk verstoorde structuur i.v.m. leiding doorvoer
5. proefsleuf omwalling structuur onder aan het ronddeel (joden kerkhof)
   - mogelijke resten dubbele wal structuur
   - mogelijk verstoord met vervuilde grond
   - mogelijke resten oude bebouwing voor 1840 (zie kaart 1818)

5
3
2
1
4

Veldwerk: PR en open dagen

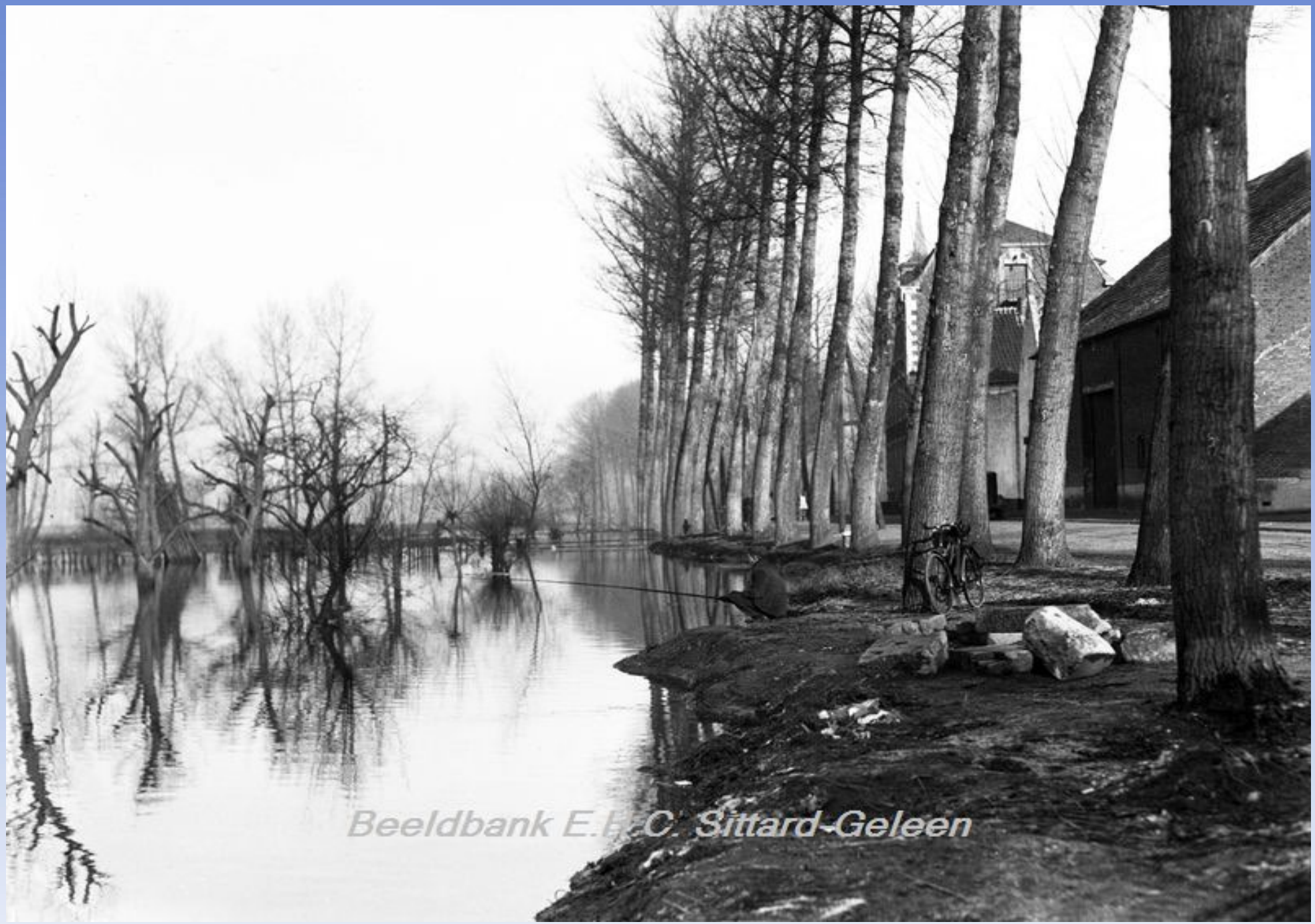

KIJK avond
STICHTING
VRIJHEID URMOND
dinsdag 30 MEI 18:30
aanmelden info@vrijheidurmond.nl
ARCHEOLOGIE in de etalage
Neem je metaaldetector mee
Uitleg door archeoloog RAAP
Kijkje in de sleuven !
...Gemeente Stein
provincie limburg

Proefsleuf 1

Proefsleuf 2

1M

DE BATH
PAND BAUDUIN, BOERDERIJ HENDRIX

Proefsleuf 3

284
60 cm

Beeldbank E.H.C. Sittard-Geleen

Proefsleuf 4

42

Beeldbank E... ...tard-Geleen

Proefsleuf 5

P92
P90

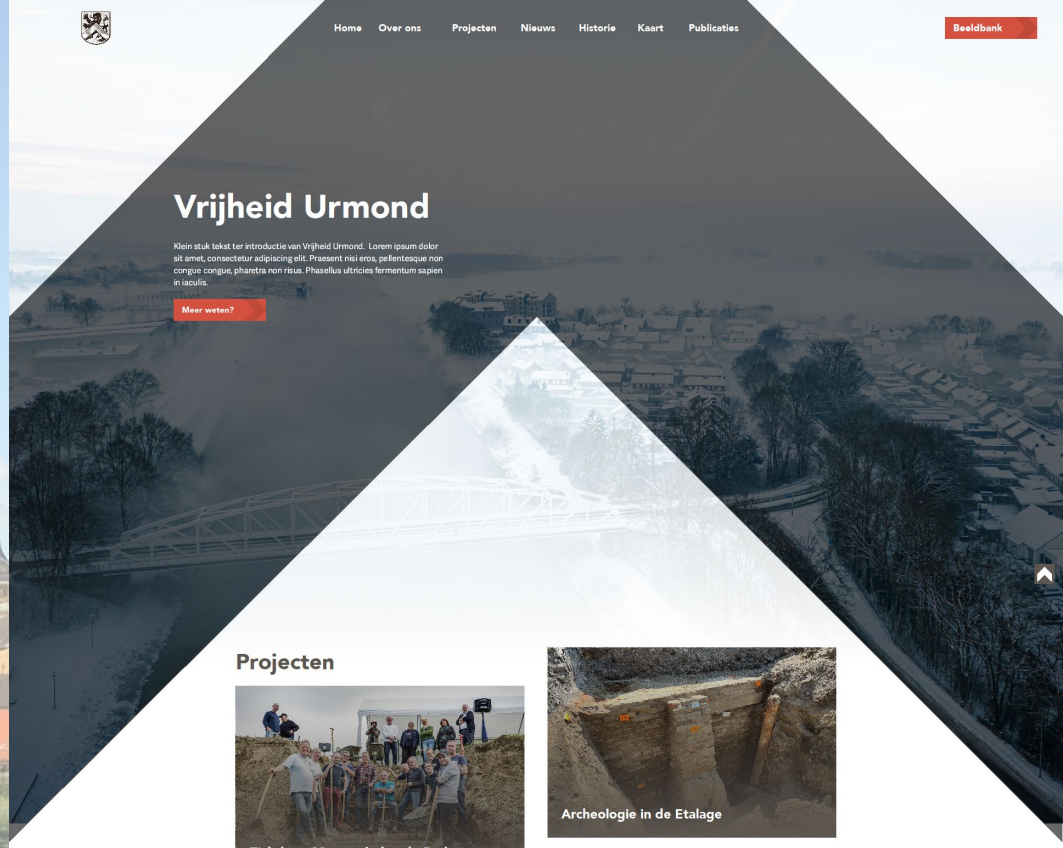

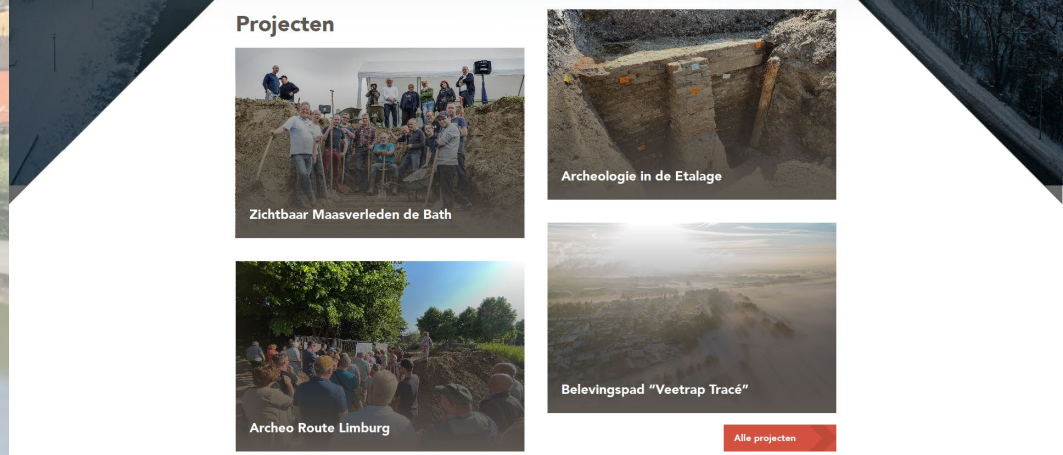

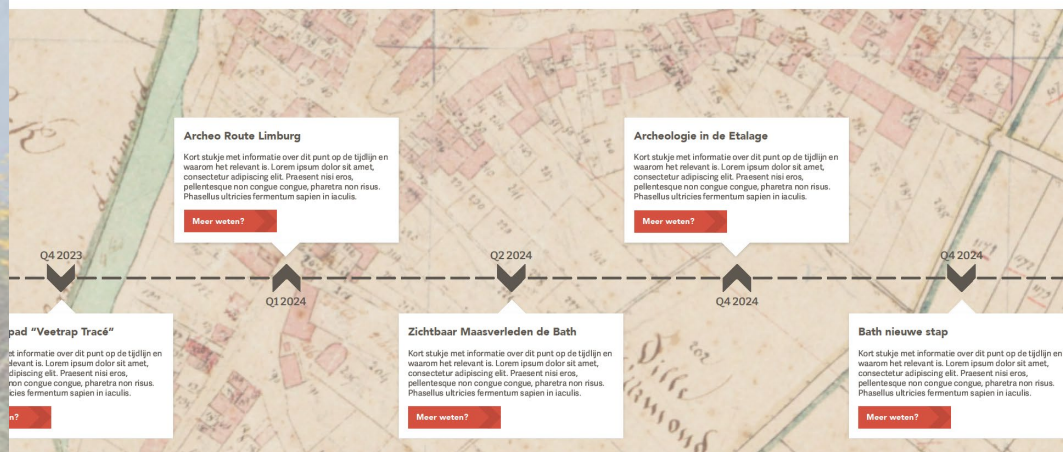

nieuwe Website
www.vrijheidurmond.nl

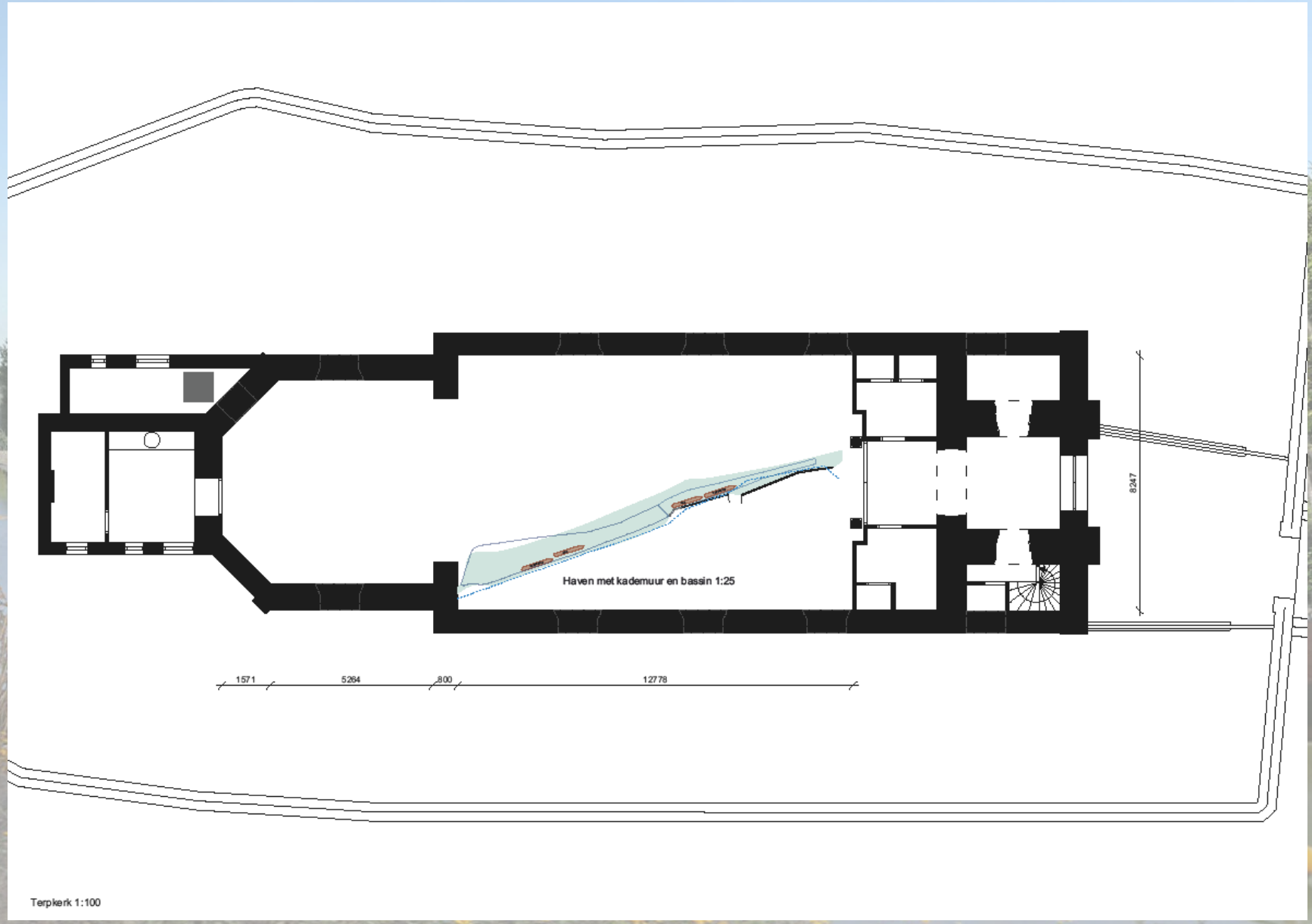

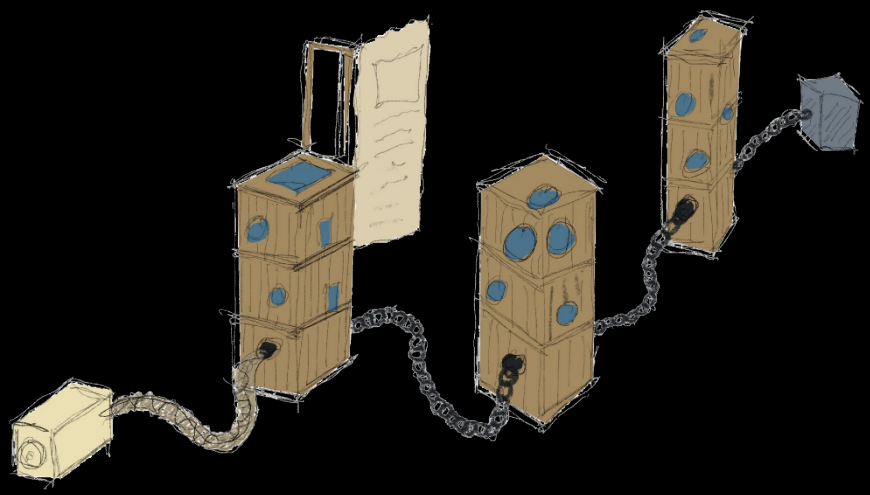

TENTOONSTELLING ARCHEOLOGIE

7 t/m 23 juni

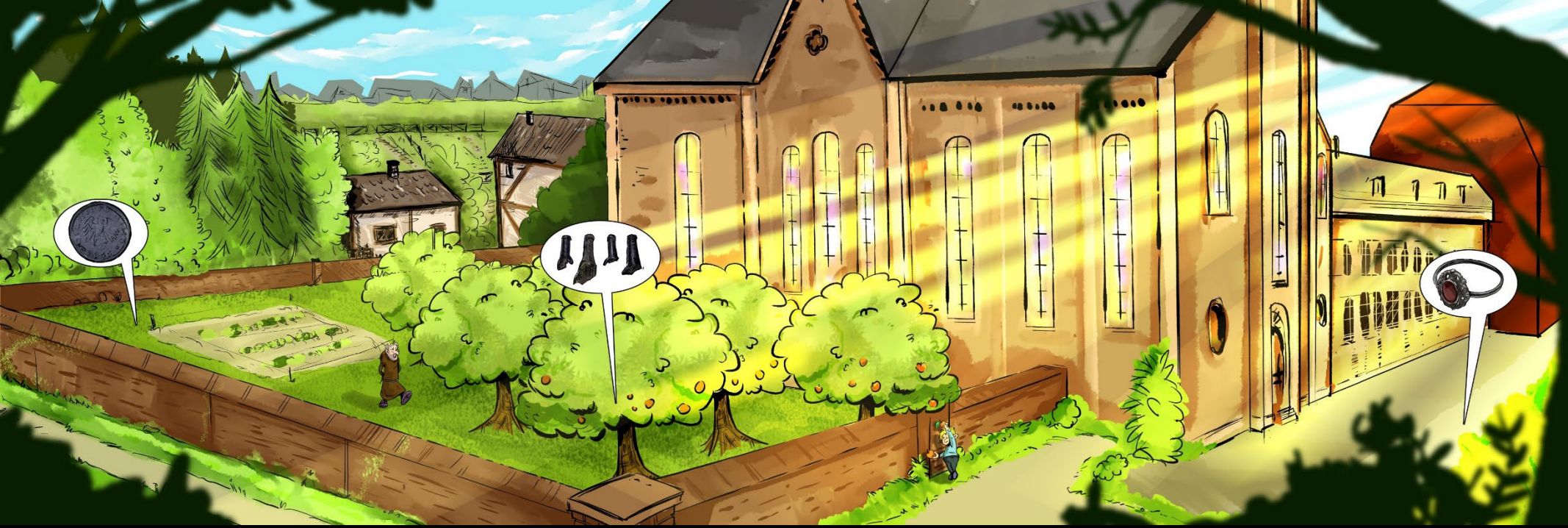

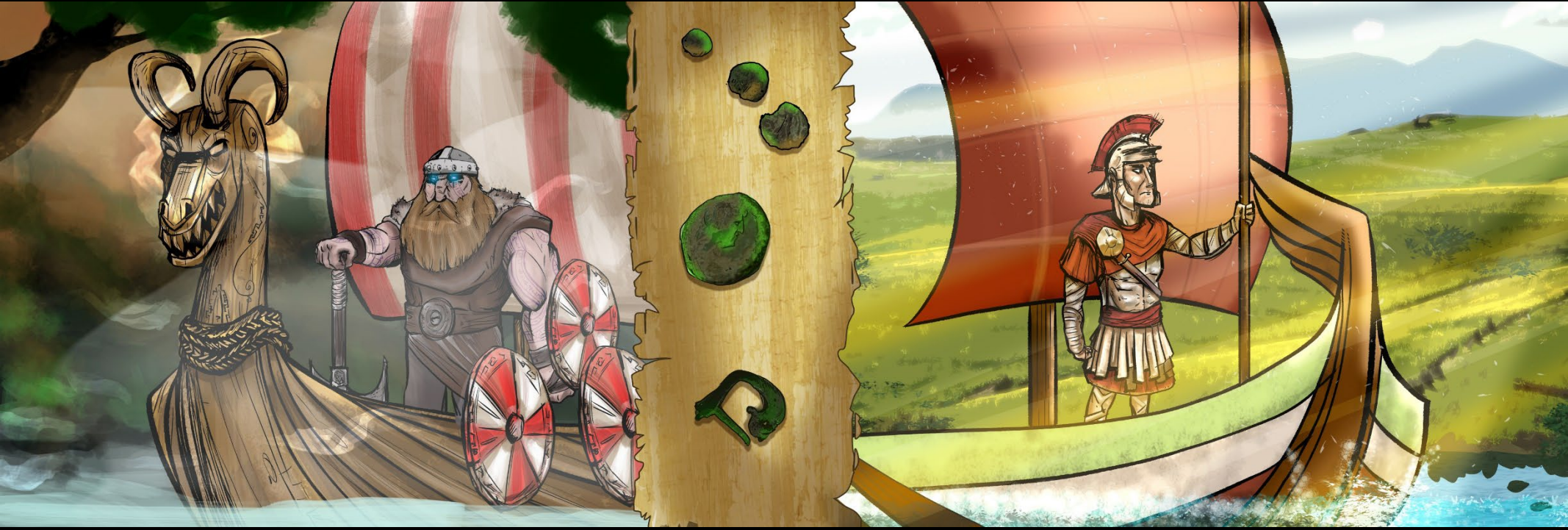

BOEK
Geheimen van de Maashaven
Afhaalmomenten & signeersessies
Datum: donderdag 12 EN 19 september
Tijd: 19:00 - 21:00 uur
Locatie: Studio Kriss Krass
Julianastraat 29
Berg aan de Maas
Afhaalmoment & Open Monumentendag
Datum: zaterdag 14 september
Tijd: 10:00 - 16:00 uur
Locatie: Bootloods
Urmonder Parallelweg 1
Urmond
Let op: Bootloods alleen toegankelijk per fiets of te voet
Gelieve contant of middels QR-code te betalen
Boek gereserveerd: € 22,50
Boek niet gereserveerd: € 25,-

...Gemeente **Stein** provincie limburg

Urmond haakt aan bij Archeoroute Limburg

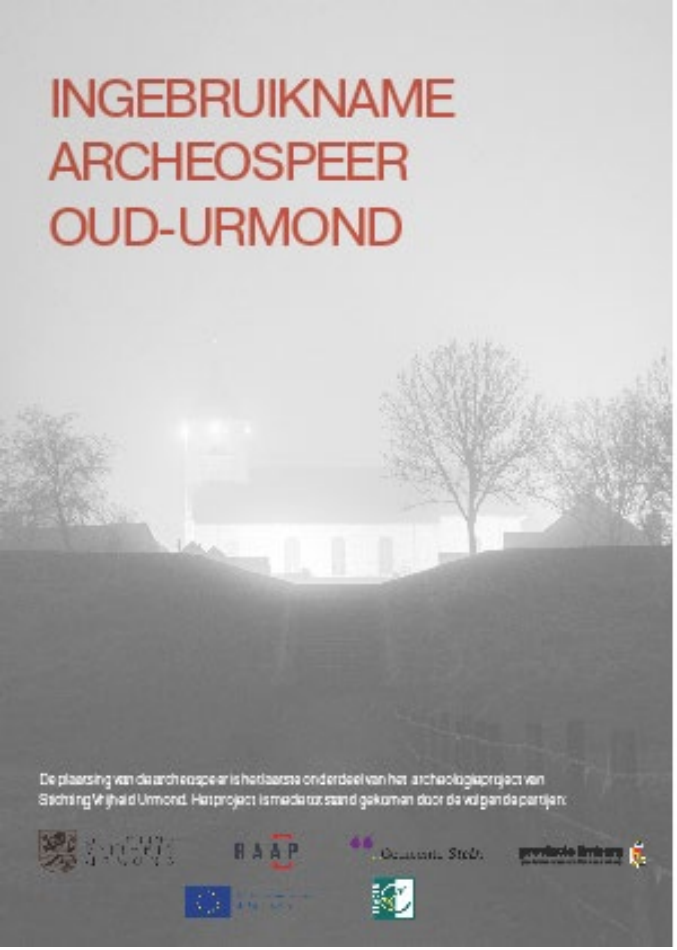
Bij het Museum voor Grafcultuur in Stein werd begin november een speer als archeologische markering onthuld.
Afbeelding: Gemeente Stein

Urmond gaat deel uitmaken van de Limburgse Archeoroute. Vooral de haven van het dorp komt in de geschiedschrijving aan bod.

Dat meldt de stichting Vrijheid Urmond op zijn website. Een ruim twee meter hoge stalen speer wordt in het voorjaar ter markering van de archeologische route geplaatst bij de vroegere havenkademuur.

De zogeheten Archeo Route App voert langs archeologische vindplaatsen in de provincie Limburg. In Urmond speelt langs die route kapitein Johannes Bussy een voorname rol in de historie. Hij was eind 17e eeuw inspecteur van de Urmondse maastollen en zodoende goed op de hoogte met de Maashandel en het reilen en zeilen in het Urmond van toen. Bussy ligt begraven in de hervormde kerk. De app verhaalt daarover.

ARCHEO speer
Zichtbaar MAASverleden De Bath Urmond

als onderdeel van de
Nationale Archeologiedagen

13 juni as om 17:00
Graag heffen wij met jullie het glas!

ONTVANGST BIJ DE BATH
TRAPPEN VEERASTRAAT
INFO@VRIJHEIDURMOND.NL

Opening ‘Speer’
Archeo Route Limburg 13 juni 2025

LEADER Zuid-Limburg

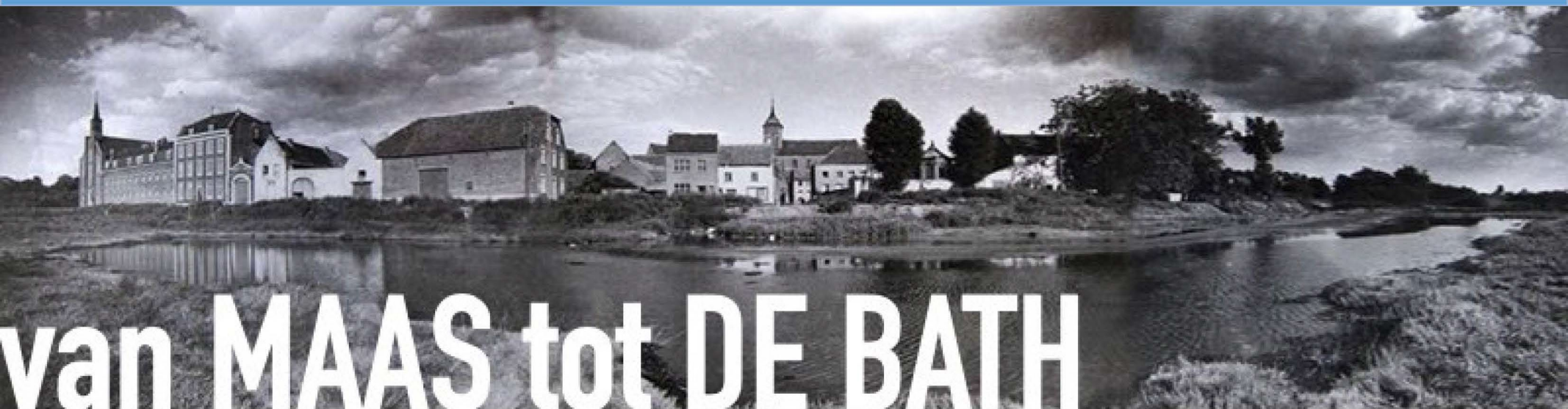
wordt mede mogelijk gemaakt door:

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

provincie limburg

Nationaal Landschap Zuid-Limburg

LEADER PLAN : Zichtbaar MAAS verleden De Bath Urmond

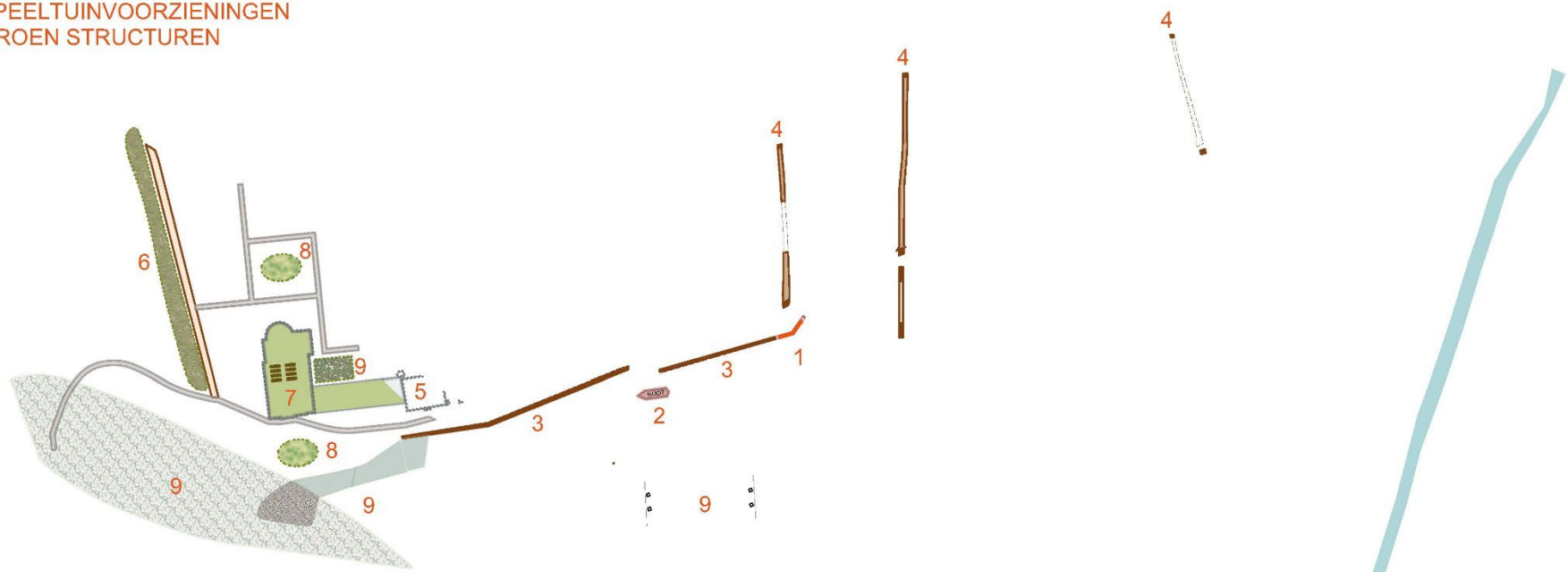

1. BOEK_werk Maashandel en haven
2. BOOT_bouw
3. HAVEN_kademuur zichtbaar
4. SCHIPPERSPADEN
5. REDERSHUIS
6. WALSTRUCTUUR
7. KLOOSTER
8. SPEELTUINVOORZIENINGEN
9. GROEN STRUCTUREN

...Gemeente Stein

provincie limburg

LEADER

LEADER

Zichtbaar MAASverleden De Bath Urmond

Uitnodiging informatiemarkt
"Van Maas tot De Bath"

Donderdag 30 maart 2023
Aanvang: 19.00 uur
Einde: 21.00 uur
Locatie: Protestantse kerk Urmond

Projectactiviteiten "Van Maas tot De Bath"

Beste dorpsgenoten,

De gemeente Stein heeft de Urmondse Monumenten Stichting (UMS) en de Stichting Vrijheid Urmond (SVU) de mogelijkheid gegeven om een visie voor het gebied tussen de Maas en De Bath te ontwikkelen. In vroegere tijden bevond zich in dit gebied een welvarende en voor Urmond zeer belangrijke Maashaven. Elementen uit dit rijke, historische verleden van Urmond wensen wij graag weer zichtbaar en beleefbaar te maken.

Samen met buurtbewoners is in 2019 een gebiedsvisie "Van Maas tot De Bath" ontwikkeld. Een visie die wordt ondersteund door SVU, UMS, de buurtbewoners van Oud Urmond en de gebruikers van de dijk zoals de Stadssjötterie Sint Leendert Uermend en Stichting URPOP.

Om de meest actuele en kansrijke projecten tijdig uit te voeren hebben wij uw hulp nodig! Deze projecten willen wij graag toelichten tijdens de informatiemarkt.

Enkele projectactiviteiten zijn:

1. **Boekwerk;** Heb je een passie voor schrijven en historie, archieven uitpluizen of ben je juist grafisch aangelegd en wil je samenwerken om het boek Maashaven en Maashandel van Urmond te schrijven? Geef je op voor het Boekwerk project!
2. **Leaderproject Groen**: Heb je groene vingers, en vind je het leuk om bv. een kruidentuin of eetbare vegetatie aan te planten op de walstructuur? Geef je dan op bij de Leaderprojectgroep Groen!
3. **Bootbouw**; Ben je timmerman, of heb je een voorliefde voor hout of boten? Dan is dit je kans en bouw op ambachtelijke wijze mee aan het Maaspont. Geef je op voor het Botenbouw project!
4. **Kademuur haven**; Wil je de archeoloog assisteren of gewoon een kijkje nemen ten tijde van het uitvoeren van het archeologisch onderzoek? Geef je dan op voor het Archeologie project!
5. **Speeltuin**; Wil je samen met de buurt De Bath helpen om een leuke speeltuin te realiseren waarin het verhaal van het Maasverleden wordt uitgebeeld? Geef je dan op bij de projectgroep Leader Speeltuin!

Staat er iets bij wat u aanspreekt en waar u een bijdrage aan kan leveren? Kom dan langs en geef u op!

U bent van harte welkom!

Hartelijke groet,

Stichting Vrijheid Urmond

Het project Zichtbaar Maasverleden De Bath Urmond is mede mogelijk dankzij een subsidie van LEADER Zuid-Limburg. LEADER is een Europees subsidieprogramma dat de leefbaarheid en economie op het platteland ontwikkelt en versterkt. De Europese Unie, de Provincie Limburg en de zestien Zuid-Limburgse gemeenten stellen geld beschikbaar voor LEADER Zuid-Limburg. Voor dit project is dat Gemeente Stein.

1. Boekwerk

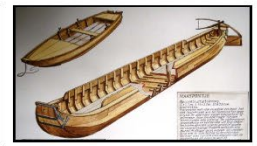
2. Leaderproject Groen

3. Bootbouw

4. Kademuur haven

5. Speeltuin

Het project Zichtbaar Maasverleden De Bath Urmond is mede mogelijk dankzij een subsidie van LEADER Zuid-Limburg. LEADER is een Europees subsidieprogramma dat de leefbaarheid en economie op het platteland ontwikkelt en versterkt. De Europese Unie, de Provincie Limburg en de zestien Zuid-Limburgse gemeenten stellen geld beschikbaar voor LEADER Zuid-Limburg. Voor dit project is dat Gemeente Stein.

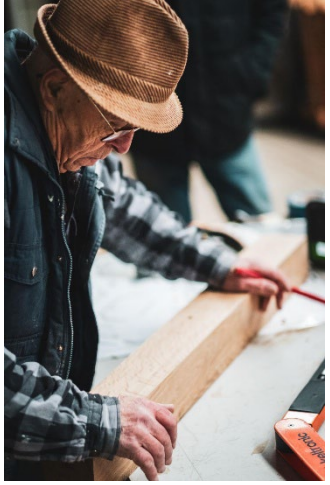
opstart
30 maart 2023

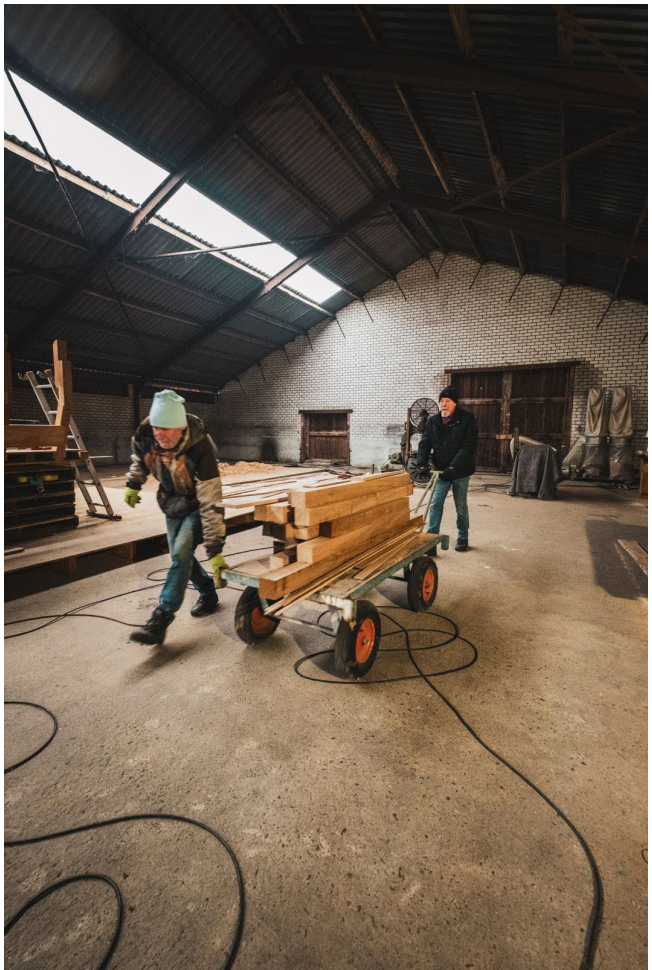
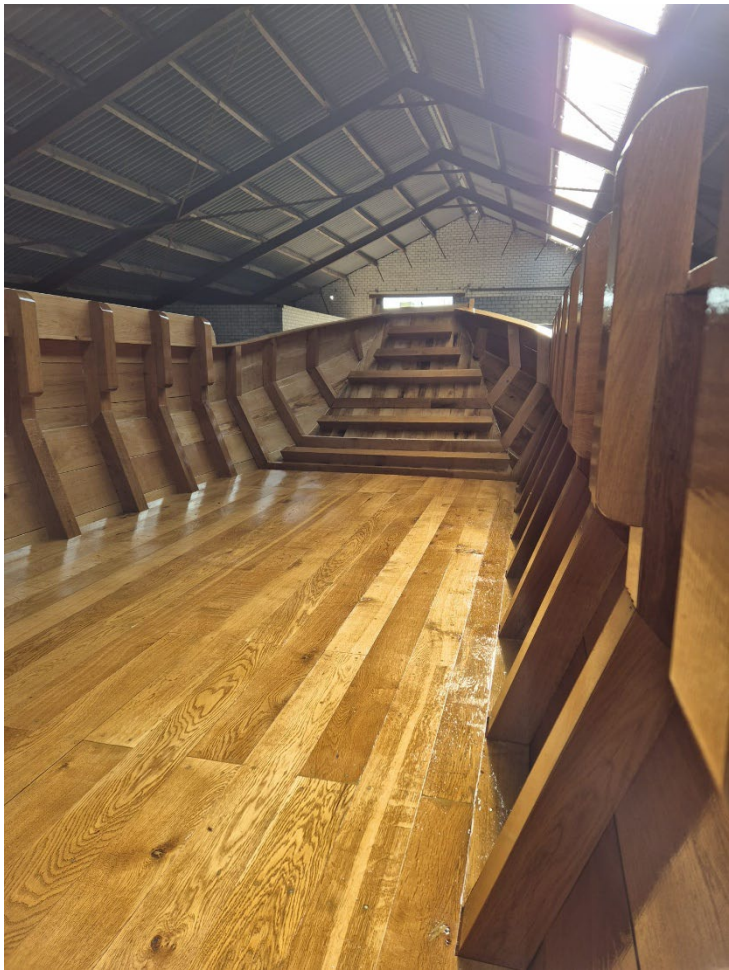
van MAAS tot DE BATH
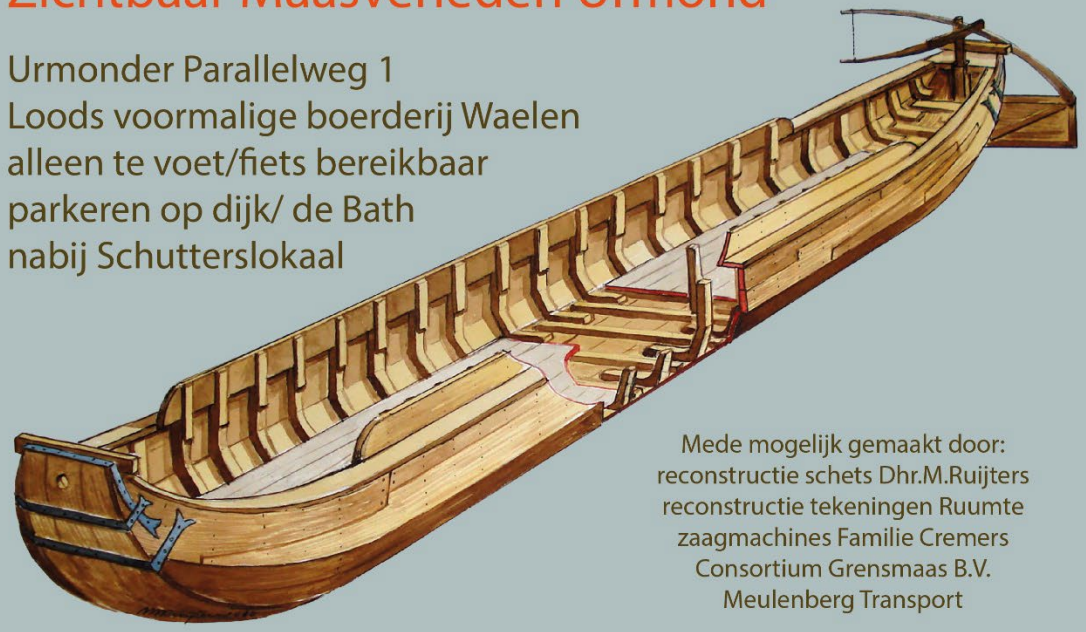

KIJK dag zaterdag 6 APRIL

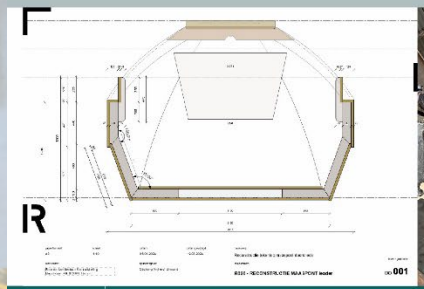
reconstructie Maaspont 10:00-14:00

Zichtbaar Maasverleden Urmond

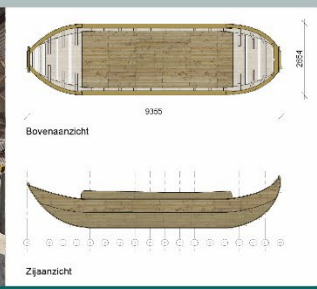
Urmonder Parallelweg 1
Loods voormalige boerderij Waelen
alleen te voet/fiets bereikbaar
parkeren op dijk/ de Bath
nabij Schutterslokaal

Mede mogelijk gemaakt door:
reconstructie schets Dhr.M.Ruijters
reconstructie tekeningen Ruumte
zaagmachines Familie Cremers
Consortium Grensmaas B.V.
Meulenberg Transport

LEADER Zuid-Limburg

wordt mede mogelijk gemaakt door:

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

provincie limburg

...Gemeente Stein

Nationaal Landschap Zuid-Limburg

STICHTING VRIJHEID URMOND

"van Maas tot De Bath"

NIEUWSBRIEF

Aan:	BEWONERS	Datum:	19-09-2024
Locatie:	De Bath & Grotestraat te Urmond	Nummer:	NB-2024_01
Project:	"van Maas tot De Bath"		

Beste buurtbewoners,

Graag willen wij "Stichting Vrijheid Urmond" jullie informeren over de grondwerkzaamheden van het leaderproject "zichtbaar Maasverleden De Bath" en van het belevingspad "veertrap Tracé" van het Interreg project.

START : **Maandag 23 september 2024**
DUUR : **ongeveer 4 weken zullen de werkzaamheden in beslag nemen**

Dit is bijna een jaar later dan onze planning was gebaseerd. Mede door een langer proces tot het verkrijgen van alle vergunningen en de toestemming van alle betrokken partijen in het gebied. Maar grotendeels door een zeer natte periode vanaf oktober 2023 tot voorjaar 2024 was het niet mogelijk om de grondwerkzaamheden uit te voeren.

De werkzaamheden worden uitgevoerd conform de plannen als uitkomst van diverse bewonersbijeenkomsten in de afgelopen jaren. De aannemer start met het opschonen van t groen , daarna uitgraven rondom de oude haven en het veertrap tracé. De vrijkomende grond wordt gestort als plateau /footprint van het voormalige klooster en de oude walstructuur. Zie tekening

Start grondwerk september 2024

8 maanden later dan planning

Tegels – informatie – limerick (roos smeets)

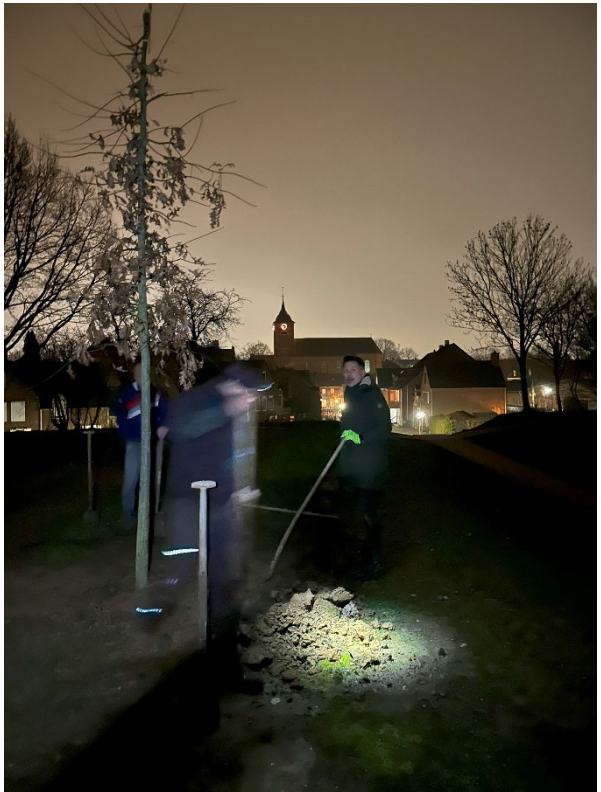

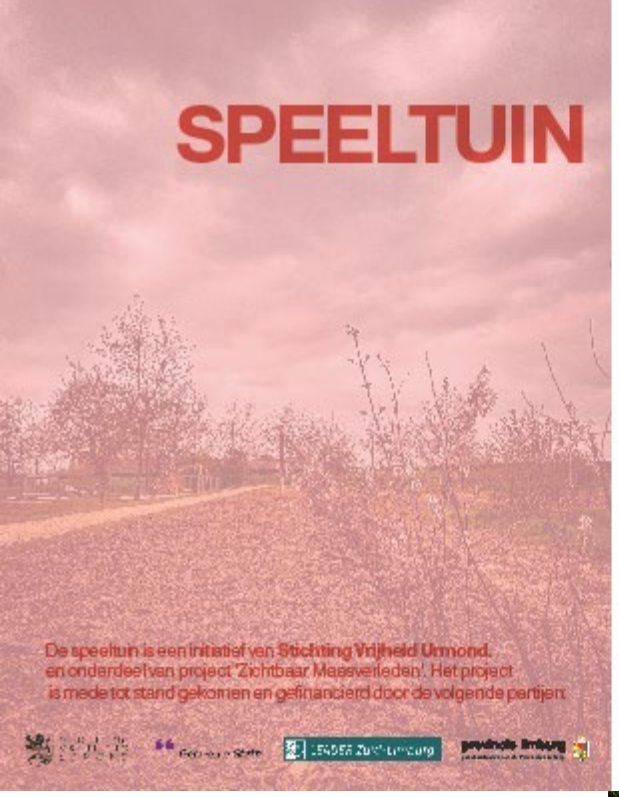

Opening - ingebruikname

zaterdag 19 april 10:00 - 12:00
Inclusief drank & versnaperingen voor de kinderen

SPEELTUIN DE BATH
DE BATH, 6129 DB URMOND
INFO@VRIJHEIDURMOND.NL

Opening
speeltuin 19 april 2025

KLOOSTER MINDERBROEDERS CONVENTUELEN

KLOOSTER MINDERBROEDERS CONVENTUELEN

‘GRENZELOOS LANDSCHAPSTOERISME’ SLEEPT 1,5 MIO EUROPESE MIDDELEN IN DE WACHT VOOR MAASVALLEI EN KEMPEN~BROEK

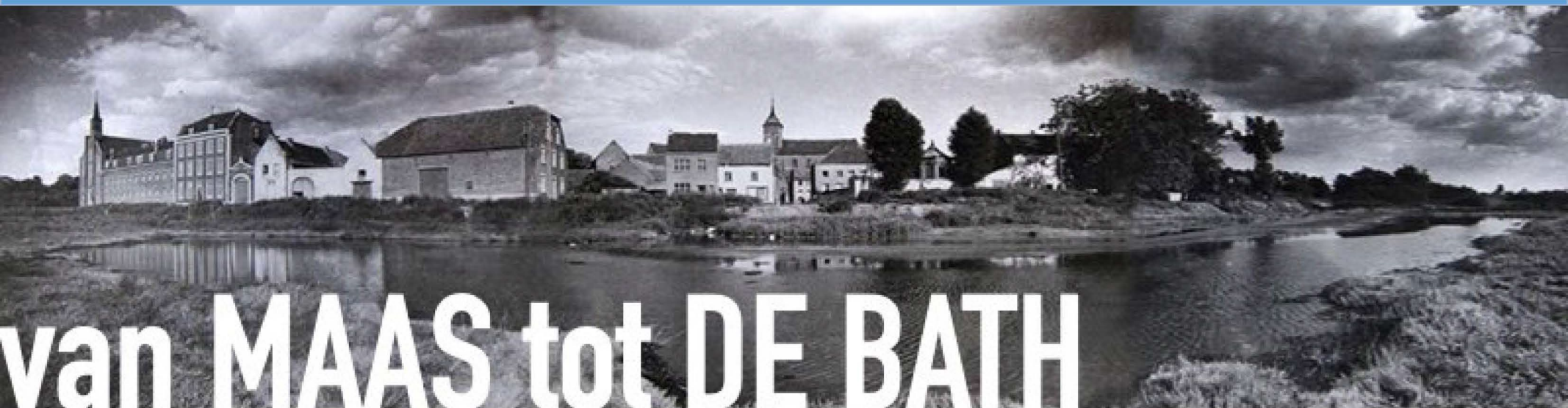
MAASVALLEI RIVIERPARK

Interreg Vlaanderen-Nederland

Gefinancierd door de Europese Unie

...Gemeente Stein

INTERREG : Belevingswandelpad “veer-as tracé”

CONSORTIUM GRENSMAAS BV

INTERREG
van MAAS tot Veerhuis Urmond

PROVINCIE : ARCHEOLOGIE in de ETALAGE

Budget € 100.000,- AFGEROND

PROVINCIE : ARCHEO ROUTE Limburg “Speer”

Budget € 12.000,- AFGEROND
13 juni ingebruikname

LEADER PLAN : Zichtbaar MAAS verleden De Bath Urmond

Budget € 200.000,- AFGEROND
AFWACHTEN GOEDKEURING RVO

INTERREG : Belevingswandelpad “veer-as tracé”

Budget € 90.000,- 60% GEREALISEERD
EIND 2025 100%

STICHTING
VRIJHEID
URMOND

Wat gaan we nog doen ?

Beeldbank Stichting Gijzard-Geleen

Bijvoorbeeld :

- Schippers Geis te Urmond- Mergelstenen 29627 afzonderlijke stukken.

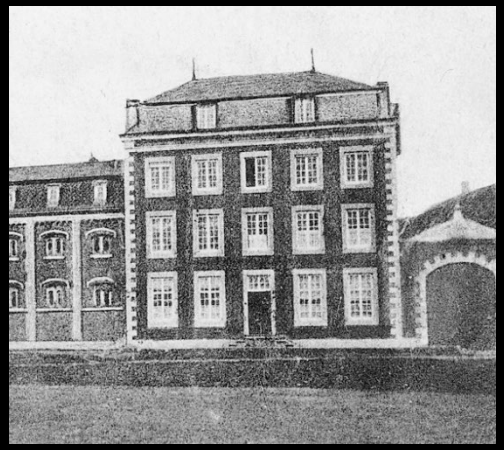
Uit boek Emundt van Oeteren, brengt een schipprs Tulleners 150 mergelblokken
met zijn pont die op 21 karren worden gebracht naar de werf

Dit zou betekenen dan Schippers Geis ongeveer 198 keer met de boot in Urmond aankomt.
En er 4158 karren naar de werf in Sittard gaan.

- Schipper Hacken uit Urmond bracht 10.600 Rijmbergse Mergelstenen voor de bouw.....
  Zijn dit dan 71 bootjes a 1491 karren ?

Als je bovenstaande bekijkt moet er wel haast een kademuur zijn.
Proberen nu nog te achterhalen of Pasqualini ook Urmondse Schippers in heeft gezet
bij de bouw van diverse bouwwerken in Jullich.
Zoals het paleis van Jullich (1549 tot 1572) de citadel (1547) en stadhuis (1546) van Julich.

8. SPEELELEMENTEN

LEADER

Zichtbaar MAASverleden De Bath Urmond

8122
11663
78090
138203
9503
51041
11465
PAETSCHIP
AAK
2154
AAK
25000
169016
26500
PAETSCHIP

PAETSCHIP
AAK
AAK
PAETSCHIP

BASSIN D'URMOND
NIEUWE STAP

WBL – leiding verleggen

Afgraven vuilstort

Archeologisch onderzoek

Zichtbaar maken Bassin van de Haven

Klimaat adaptief - regenwateropvang

INTERREG : Belevingswandelpad “veer-as tracé”

Budget € 90.000,-

60% GEREALISEERD
EIND 2025 100%

BOEK MAASHAVEN & HANDEL in URMOND

Uitvoering 2025-2026

SPEELHUIS – REDERSHUIS MINIATUUR

Uitvoering 2025

BASSIN D’URMOND

Nieuw plan - vooronderzoek

STICHTING
VRIJHEID
URMOND

Vragen ?

Kom vooral kijken in Urmond